

Magyar Cserekesz

XXI. ÉVF., 16. SZ.

ÁRA **30** FILL.

1940. MÁJUS 1.

AKAD-E ISMERŐSÖD,
AKI MÉG NEM ELŐFI-
ZETŐJÉ LAPUNKNAK?

*Sürgősen segíts rajta, szervezd
be előfizetőink táborába.*

Másfélére

(1939 szept. 1-től 1940 decemberig)

csak **3.95 pengő** a

Magyar Cserkész

*(A már megjelent számokat pótlólag
rögtön megkapod)*

Csekk: „31.428”

UJABB CSERKÉSZKÖNYVEK

FIUKNAK:

Minden magyar
cserkész szá-
mára
nem-
csak
próba-
pont, de
szükséglet is.
Irta: Szurmay
Tibor vezérkari
százados, cs. törzstiszt.
Rengeteg ábra és
32 színes műmelléklettel

ÁRA **2.60**

VEZETŐKNEK:

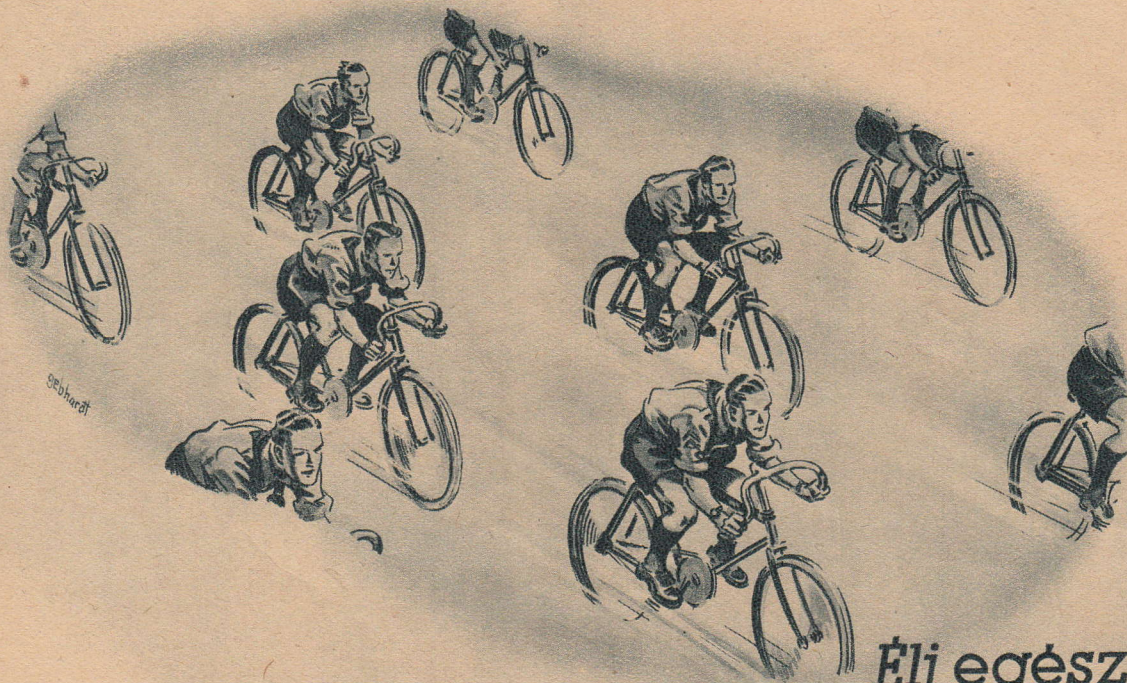
II. Bővített és
átdolgozott ki-
adás. — Tá-
bortüzek,
ünnepé-
lyek, elő-
adások
rende-
zésé-
nél
kül-
öz-
hetetlen.
Irta: Dr Tegzes
László, cserkész
csapatfőnök

ÁRA **2.60**

Rendeljünk a 34383. sz. csekklap hátán!!!

Cserkészbolt

B U D A P E S T, V, NAGY-SÁNDOR UTCA 6,
VIII, RÁKÓCZI UT 67. SZÁM
D E B R E C E N, FERENC JÓZSEF UT 26. SZÁM

Élj egészségesen,
étkezz mértékletesen,
igyál **Kneipp malátakávét!**

MAGYAR CSERKÉSZ

XXI. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM
ELŐFIZETÉSI DIJ: EGÉSZ ÉVRE 3 P
EGYES SZÁM ÁRA 30 FILLÉR

SZERKESZTI:
DR. SZTRILICH PÁL

1940. MÁJUS I.
MEGJELENIK A HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN
CEKKSZÁMLA: 31.428

LILIOMOS SZIVVEL, SZÉCHENYI LELKÉVEL A TUDOMÁNYOS AKADÉMIÁN

A vidám, aranyló napsugár bársonyos melegséggel simogatja a Duna csillogó tükrét. A Lánchíd nagyot nyújtózik a habok felett s a Tudományos Akadémia komor falai belemosolyognak az ujjongó tavaszi ébredésbe.

Széchenyi István gróf, a legnagyobb magyar valóra vált álmai. Lelkesedése, törhetetlen hite, kitartó munkája markolta össze Buda és Pest partjait s a tudomány szentelt csarnokát, a Magyar Tudományos Akadémiát lemondó önfeláldozása egész évi jövedelmének felajánlása teremtette meg.

Az Akadémia nagy események színhelye ma. A Magyar Cserkészszövetség tartja évi közgyűlését. Az ország legkülönbözőbb és legtávolabbi részein dolgozó vezetők találkoznak, hogy testvéri egyetértésben, alapszabályuk keretei között véleményt mondjanak a multról s irányt szabjanak a jövőnek.

Gyönyörű, tarka képet ölt az Akadémia díszterme. A cserkészvezetők, cserkészbiztosi egyenruhák közé a honvédtiszti díszruhák pompája vegyül. Csillogó, ragyogó kitüntetések sora tündöklök a bezáporozó napsugárban.

Itt látjuk cserkészbiztosi egyenruhában Teleki Pál gróf miniszterelnököt, tiszteletbeli főcserkészt, gróf Khuen-Héderváry Károly főcserkészt, a kultuszminiszter képviselőjében Fái Fáy István kultuszállamtitkárt, a honvéd vezérkar főnökét képviselő vitéz Magyarossy Sándor vezérkari ezredest s ifj. dr. báró Wlassich Gyula államtitkárt, v. Tárcazy Felicides Román miniszteri osztályfőnököt, Horony Pálffy Aurél tanácsnokot, aki a fővárost képviseli.

A résztvevők padsoraiban mind-mind együtt ülnek azok a férfiak, akik terhes elfoglaltságuk ellenére és mellett önfeláldozó szeretettel s lelkesedéssel vállalják azt a felelősségteljes, kemény és fárasztó munkát, amit a cserkészmozgalom irányítása, vezetése jelent.

Felhangzik a cserkészszó. Az országos elnök úr, Papp Antal dr. megemlékezik a Kormányzó Ur 20 éves országjárásáról s a közgyűlés táviratilag üdvözlí őt.

A Magyar Cserkészszövetség rendes közgyűléséről hódolattal és őszinte ragaszkodással köszönti legfőbb védnökét, akinek alkotó hazaszeretetéből fakadó parancsait zárt sorokban követi mindenkor minden magyar cserkész.

A Felvidékkel és Kárpátaljával hazatért vezetők üdvözlése következik. A visszacsatolt területek nevében Mrenna József tanügyi főtanácsos, a felvidéki cserkészek elnöke, kerületi elnök úr köszöni meg az üdvözlést. Utána v. Faragó Ede országgyűlési képviselő vesz búcsút vezetőbiztosi tisztségétől, megköszöni a vele szemben megnyilvánult szeretetet s a nemzeti szellem továbbéptésére mutat irányt.

A tulajdonképpeni napirend élén Éry Emil országos ügyvezető elnök számol be a cserkészlet két éves működéséről. A választás, majd a zárszámadás és költségvetés elfogadása fejezi be a napirendet.

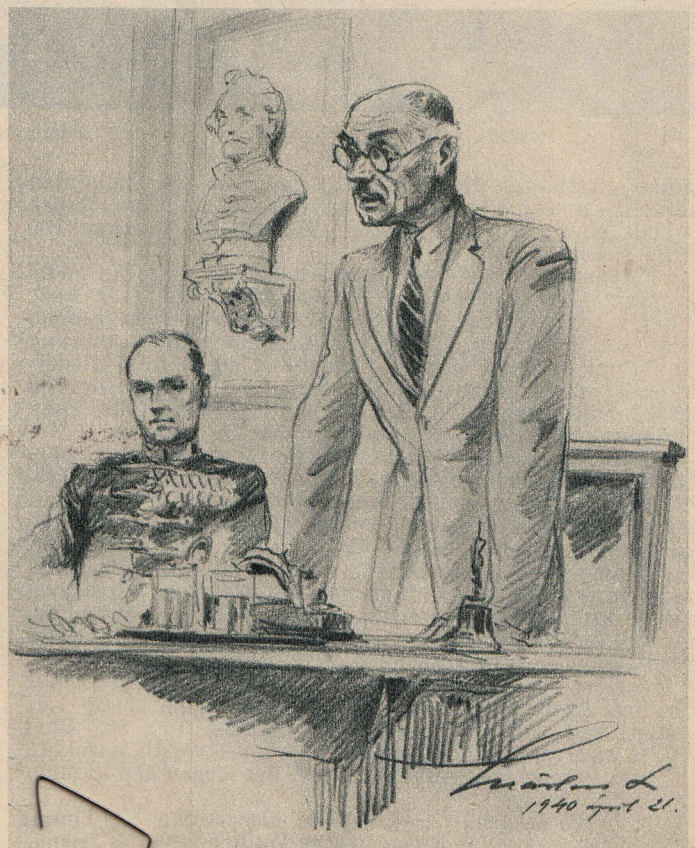
Közös ebéd után folytatódik a megbeszélés. Teleki Pál gróf miniszterelnök, tiszteletbeli főcserkész után Szabó Zoltán országgyűlési képviselő, v. Kisbarnaki Farkas Ferenc vezérkari ezredest, Alföldy Alajos öregcserkészvezető és előadó számolnak be a jövő feladatairól.

Széchenyi szelleme a szavakban, Széchenyi lelkesedése a szemekben, Széchenyi meg nem alkuvo kitarása s önfeláldozó lemondása, elszántsága dobog a szívekben...

Névtelen kis magyar cserkész, légy büszke vezetődre! Érted áldozza fel magát, érted vállalja a vezetés mérhetetlen fáradságát.

Miért?

*Mert szeret téged,
Mert te vagy a szebb jövő záloga!*

Az akadémiai tisztgyűlésen

Az új magyar Duna Somorjától Mohácsig

IRTA: SZABÓ D. BÉLA

Trianonban az ősi magyar Dunát is megláncolták. Azt hitték: örökre rabsorban tarthatják Közép-Európa büszke óriását. Hatalmas testét szétszaggatták, Dévénytől Szobig és Mohácstól Orsováig letépték partjaival együtt. Ezenfelül a megmaradt szakaszt is nemzetközinek nyilvánították. Nekünk magyaroknak még itt Buda és Pest között is éppen csak annyi jogunk volt a víz fölött, mint akármelyik más nemzetnek.

Húsz év után azonban sorra pattannak le a megalázás és szégyen bilincsszemei. Katonai egyenjogúságunkkal megszünt a magyar Duna nemzetközisége is. Ma már mi vagyunk a vendéglátók és csak jó vendégeket vagyunk hajlandók fogadni. De még nagyobb az örömünk, hogy a november 2-i bécsi határozattal hatalmas új Duna-szakaszt kaptunk vissza: *Szobtól—Somorjáig*. Innen le Mohácsig most már 400 km-es az új magyar Duna.

Az a Duna, amely mindig *Nyugat és Kelet összekötő országútja* volt.

Az ősi Danubius, vagy ahogy más népek nevezték Tounowe, Ister, Durej, vagy Duneh 2890 km hosszú. Szőke vízből a rómaiak, húnok, avarok, tatárok, törökök is itatták lovaikat. Hatalmas hadjáratainál Dárius és Nagy

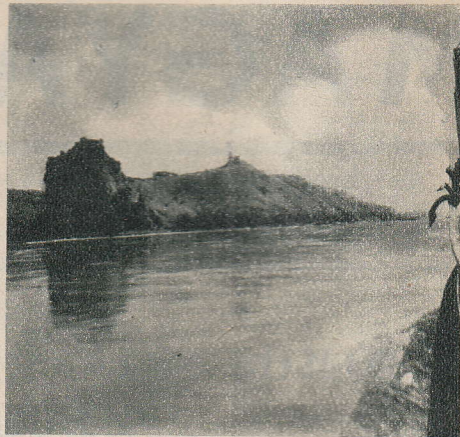
lakósi *Csallóközt*. 84 km hosszú, 15—30 km széles, valóságos kis ország ez, amelynek 140 helysége van. *Somorja*, az új országhatár a folyótól mintegy 5 km-nyire épült.

Idáig útlevel nélkül evezhetnek fel őrsi-csónakjaink.

Érdemes is felkeresni a felszabadult Duna-vidéket. *Csallóközt Aranykertnek neveztek* és a boldog mondavilágban

tündérekkel népsíftették be a festői Duna-ágakat. Maga Tündér Ilona is itt úszkált hófehér hattyú képében. Tündérei pedig aranyhajukból folyton szórták a csillogó aranyport. Ezt mossák ma is a Duna medrének homokjából az igénytelen „aranyászok”. Alacsony kis asztalaikon, egyszerű eszközökkel próbálják kimosni a drága fémet, miközben önmagukat vigasztalgatva dúdolgatják:

Mossuk az aranyat reggeltől-estelig,
Tellik is a zacskó negyedig vagy félig.

Dévényi romok

Pozsony vára

Esztergomi híd

Visegrádi szoros

Sándor, Attila és Nagy Károly, Hunyadi és Szulejmán illesztette terveibe. Nincs más folyója a földnek, amelynek partjait ennyiféle népfaj lakná. Vízterületén kerekén 100 millió ember él.

Folyásából a történeti Magyarországra pontosan 934,4 km jutott. A 800 ezer km² vízterületből 315 ezer km². Ehhez számítsuk még, hogy a középszakasz legértékesebb része esett hazánkra. Így értjük meg, hogy miért voltunk mindig mi a Duna urai? A legtöbb partépítés, mederrendezés, szabályozás nálunk történt, itt közlekedett a legtöbb hajó, partjainkon épült a legtöbb város, falu. (Csak a községekből 38-nak a neve kezdődik Duna-szóval!)

Felső folyását a donauschengeni kastély parkjában, 1125 m magas hegyoldali forrásból eredő kis patakjától Ulmig számítják. Regensburgnál éri el legészakibb pontját, majd áttöri a Wachaut (Gránitvölgyet) és a bécsi-medencénél kiszélesedve a Morva-mezőnél éri el hazánk történeti földjét.

Dévény volt Szent István óta dunai határvárosunk. Az ősi vár romjai a Dunára és Morvára néztek le. (Épségben maradt sziklavarárt a franciák robbantották fel 1803-ban, ezeréves emlékművének sorsát pedig ismeritek...) Széles árvíz-terület következett innen a Kis-Alföldön át, amit csak 50 év előtt szabályoztak. Ma a szabályos mederből már messziről feltűnik a *pozsonyi* négy tornyos hatalmas vár. Történetünk sok szép emléke elevenedik meg itt, ahol 1849-ig királyainkat koronázták. Ma a Ligetfaluvál összekötő 270 m-es Ferenc József-híd két végén két idegen nép katonái állnak...

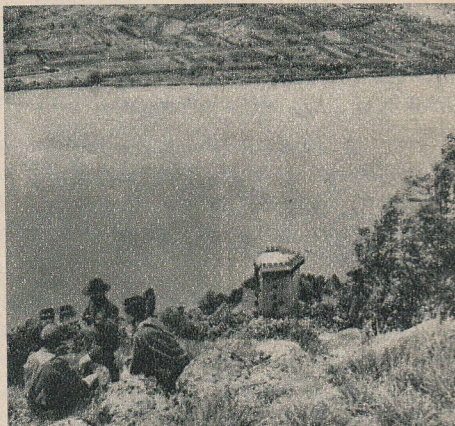
A fő Duna-ágból itt északfelé kiszakad a Kis-Duna. *Gutánál* felveszi a Vágot (innen Vág-Duna a neve) és *Komáromi* körülzárja a Duna legnagyobb szigetét, a százezer

Kukkóniának is emlegetik a nagy szigetet. Még a tatárjárás idejéből származtatják ezt az elnevezést. Az itteni magyarok nem szaladtak Bécs felé, hanem vermeket ástak és azokból hangos kukk! kiáltásokkal ijesztgették a babonás mongolokat. Meg is menekültek valamennyien és hálából Kukk-országnak, Kukkóniának nevezték el dúsan termő szigetüket. A komáromi csücsöt Csilizköznek is nevezik. Itt meg a Garam szalad boldogan a Duna felé.

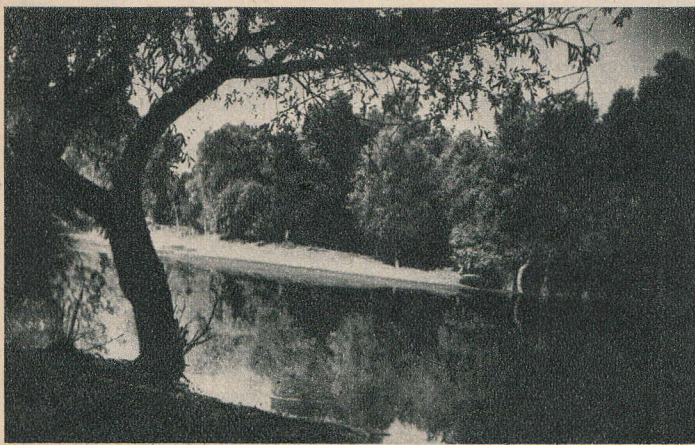
Komárom! A régi magyar hajósnép és dunai kereskedők

boldog városa. A szabadságharc idejében dicső szerepet játszó hatalmas földvárában már nem cseh, hanem Horthy katonái gyakorlatoznak. 400 m-es négyíves hatalmas Erzsébet-hídja most már szabad magyar földet köt össze örökre.

Jobbról *Gönyűnél* a Mosoni-Duna is visszatért, miközben körülrajzolta a Szigetközt. Nyugodtabb szakasz következik. A déli oldalon

Salamon tornya a Duna fölött

Fények a Holt-Dunán

Dunaalmás, Meszlény, Süttő, Piszke és Nyergesújfaló alacsony hegyeiből bányásszák a híres mészkövet, a magyar márványt.

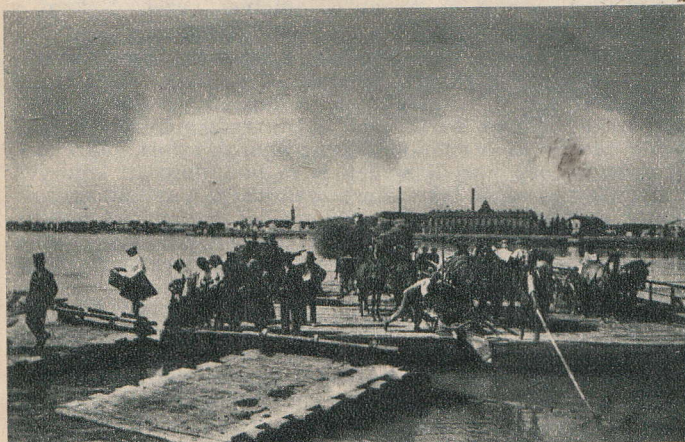
Esztergom gyönyörű székesegyháza alól most már szabad az átjárás a pompás vashídon *Párkányba*, ahonnan üresen tátong a cseh ágyúállás nyílása a 100 m magas kupolára. A *Magyar-Középhegységet* töri át ezután a mindig hatalmasabb víztömeg. *Visegrádnál* táruul élénk a mai magyar Duna legszebb része. Az összeszoruló folyómeder

Halásztanya a Kis-Dunán

főle büszkén emelkedik a romokkal koronázott várhegy. A hegyoldalban Salamon megújított tornya. Lenn pedig a legpompásabb magyar autóúton a korrú emlékkapu állítja meg a vándort.

Hirtelen irányt változtat a folyam, mert a Cserháttal már nem tud megbirkózni. *Vácnál* újra püspöki várost érint, de itt már a Szent Endre-sziget 30 km hosszúságban ismét kétfelé osztotta.

A mohácsi kompközlekedés (Szerző felvételei)

Minden hajóval érkező külföldi innen már felcsigázott kíváncsisággal várja a Duna királynőjét — *Budapestet!* De nem is csalódik senki sem abban a képben, ami a kies Szent Margit-sziggel kezdődik! Mi pedig magyaros büszkeséggel állapítjuk meg, hogy nemcsak szépségben, hanem alkotásokban is vezet Budapest Dunája. Mert az itteni 12 km-es kiépített kőpart, de főleg a soroksári kereskedelmi kikötő az egész Duna leghatalmasabb építkezése!

Maga a *Csepel-sziget* is jókora: 50 km hosszú. 10 községe van. Árpád honfoglaló fejedelmünk lakóhelyét Csepel nevű lovászmesteréről nevezte el. Ahol ezeréve bíhorszínű sátra állt, ott ma gyárak, ipartelepek és rádiótornyok emelkednek.

Ha a hegyek Budától a Dráváig meg is szűnnek, nem fogynak a történeti emlékektől megszentelt helységek. Jobb oldalon a dunántúli magas sárgáslőszpartokon egymásután: *Érd* a hún—római csata színhelyével, *Ercsi* Eötvös József báró Dunára néző hatalmas siremlékével, *Dunaföldvár* II. Béla lebontott várával.

Balról a régi mocsarakon túlra telepedett *Kalocsa* két-tornyú temploma integet a haragoszöld paprikamezők fölött. Szemben az eredeti népművészeti Sárköz éli jellegzetesen zárt magyar életét. *Baján* hatalmas országzászló leng a Türr István emlékmű fölött. A zászlócsúcs esküre emelt keze messze délre néz a folyó után...

Mert közeledünk már a déli trianoni határhoz. *Báta* agyaghegyén most építik újjá a Hunyadiak hírneves Szent Vér-templomát. *Dunaszekcső* is római telep volt. Megérkezünk Mohácsra, a magyar történelem leggyászosabb emlékü városába. Pakstól idáig 7 átvágással kerekén 100 km-rel

Dunaszekcső képe

rövidítették meg a hajózás útját. Tovább már nem is mehetünk útlevél nélkül...

Pedig innen Orsováig még több mint 500 km az ezeréves magyar Duna!

A Dráváig a hajósok egyik igen veszedelmes szakasza kezdődik. Mert a meder laza homok-talaja, a sok görbület és csekély esés miatt állandóan új meg új zátony keletkezik. Lépten-nyomon rőzséből készült gátakkal próbálják a rakoncátlan vizet megszabályozni, de bizony a téli jég-torlódások hitvány játékszerként dobálnak szét mindent.

Jó volna pedig tovább is menni. A 120 km hosszú változatos *Klisszúra*, a 120 m-re összeszoruló *Kazán-szoros*, *Jókai* mese-szigete, az *Ada Kaleh*, vagy *Széchenyi* lángelméjének legszebb alkotása, a *Vaskapu* mind-mind magyar emlékekről mesélnek.

Utazzátok végig ezt az alsó szakaszt legalább lélekben. (Olvassátok el idej évfolyamunk 4 első számában a Ganzgyári cserkészek Órsi-csónakokkal az Aldunán című nagyszerű beszámolóját!)

Több mint 100 folyó vizét veszi fel torkolatáig a Duna. Amíg a Fekete-erdőtől, a Fekete-tengerig ér. 100 km-rel előbb három ágra szakad (*Kília*-, *Szulina*- és *Szent György-ágra*) s végtelen nádtengeren (2600 km²) megszámlálhatatlan iszapos mederben folyik be a tengerbe.

Beleviszi százmillió európai minden örömét-bánatát, amit 100 mellékfolyója hallgatott ki hegyekeni-síkságon. És viszi a 10 millió magyar háláját a visszakerült Felső-Dunáért, kérését a szépséges Déliért...

IRJA KOSZTER ATYA

(1)

Bevezetés

„Quidquid latet, apparebit,
Nil inultum remanebit...”
Minden rejtett dolog napvilágra jön,
Semmi büntetlen nem marad...

A XI. század főléségen szép ítélet-himnuszát az etelevárak királyok koronázó templomában hallottam először egy fekete mise alkalmával és sokáig nem tudtam elfelejteni. Az én hazámban nem szokás a „harag napjáról” szent himnusz énekelni. Érdekes, hogy most, amikor a naplómaz írni kezdem, a „Dies irae” két sora zsong a fülemben. Kacagnom kell, ha elgondolom, hogy micsoda rettentő haragnak napja lenne abból, ha ez a napló olyan valakinek a kezébe kerülne, aki azt olvasni tudná! Egy vezérkari százados naplója, aki mint a titkos szolgálat hírszerzője él idegen országban. Kéme nem szoktak naplót írni; a legnagyobb ostobaság volna, ha megtennék, mert ha ez a napló idegének kezébe kerülne, akkor valóban quidquid latet apparebit, nil inultum remanebit. Én azonban nem félek a felfedeztetéstől. Olyan saját találmányú titkosírásom van, amelyet meg nem fejt semmiféle lángeszű nyomozó. Aki ránéz, azt sem tudja, írás-e, rajz-e, képletek sora-e. Nyugodtan írjak a kis sofőrszoba asztalán vagy a gyönyörű nyolchengeres kocsi puha párnáin pihenve. Ha majd egyszer minden elmúlt és újra otthon leszek a mi égbenyülő hegyeink között és a régi kastélyban újra úr lehetek, akinek születtem, akkor majd előszedem és olvasgatom ezeket a vér és láng áradatában írt sorokat s a lelkem visszaszáll majd a ma... akarom mondani, az augurok közé, akiknek ellensége vagyok s akiket mégis a szívem mélyén megszerettem. (Most majdnem hibát követtem el. Majdnem elfeledtem, hogy az ismeretlen írások megfejtéséhez a kulcsot mindig a személy-, város- és névnevek adták a nyomozók kezébe. Én nem készítek kulcsot a magam írásához. Az összes neveket elferdítem vagy más-sal pótolom. Én így is rájuk ismerem, más pedig úgysem olvassa az én soraimat.)

Az önérzetes titkosírásgyártó nagyot tévedett. Ami húsz esztendővel ezelőtt talán valóban nem sikerült volna a nyomozóknak, az ma, az Urnak 1960-ik esztendejében igazán nem okozott különösebb fáradságot a 90.16 SzIK. cserkészcsapat archeológus tagjainak. Gécs Bandi, Sánta Feri meg a kopasz Bolgár Jóska a csapat nagy külföldjáró tanulmányútján fantasztikusan kalandos körülmények közt jutott hozzá ehhez a hét lakattal őrzött érdekes naplóhoz és hazatérve, azonnal félretettek minden mást, hogy megfejtsék az olvashatatlannal hieroglifákat. Éjjel-nappal a lapok fölött görnyedtek. Tíz nap elmúlt eredmény nélkül. A második hét végén három jelet felismertek. A harmadik hét végén kezükben volt a kulcs és nem telt el még a hónap, amikor sápadtan, lesóványodva, borostás állal, de ragyogó szemekkel beállítottak hozzám és letették asztalomra a világirodalom egyik legérdekesebb könyvét; a kéme koronázatlan királynak bizalmas naplóját a XX. század közepén eget-földet rázó világháború legforróbb idejéről.

Ugy esaptam le rá, mint sas a zsákmányára. Ez való a fiúknak! Ti, akik a népek testvéri együttműködésén alapuló világbéke éveiben születetek és a háború fogalmát csak könyvekből ismeritek, hadd lássátok, hogyan éltek fiúelődeitek az apokaliptikus világromlás esztendeiben, amikor úr volt a harag, olcsó volt az élet, a földet és a tengert pirosra festette a vér, öt szárazföldön a halál aratott, és az emberek, akiket száraz falevélként sodrott tova a háború, megtanultak imádkozni: „szabadíts meg minket a gonosztól!...”

Ez az ember, aki ezt a naplót írta, még ma is él. Magasrangú katona az ő távoli hazájában. Ma is úgy beszél magyarul, mint te vagy én; de senki őt e nyelven beszélni nem hallotta. Kérdeztük őt Magyarország felől: a fejét rázva kijelentette, hogy soha nem járt a világnak azon a táján. Ha a Magyar Cserkész a kezébe kerül, minden sorát érteni fogja; de nem fogja elárulni, hogy a naplóhoz valami köze volna.

A napló szövegén nem változtatok semmit. De előre kijelentem, hogy nem közlöm le az egészet, hanem egyes részeket (két helyen egész fejezeteket) kihagyok belőle. Ezeket az oldalakon ugyanis olyan elképesztő adatokat és leleplezéseket közöl a szerző, hogy ezek, ha napvilágra kerülnének, még ma, húsz évvel a világháború és tizennyolc évvel e teljes megbékélés után is lángba borítanák újra Európát. Gécs Bandi, Sánta Feri és Bolgár Jóska becsületszavával ígérte meg nekem, hogy ezeket a súlyos részleteket örökre elfelejti; azután a kompromittáló lapokat együtt elégettük. Jobb így.

Most hát én félreállok s beszéljen a napló.

I. Sempronius sofőrje

Másféle éve már, hogy Sempronius autóvezetője vagyok.

Két kocink van. Az egyik az óceánon túlról, a másik a nagy csatornán túlról származik s mind a kettő után megfordulnak az utcán az emberek. Nyílt országúton hiába fordulnának meg, mert mint a kilőtt nyíl, úgy suhanunk el mellettük és másodpercek múlva már csak kis pontnak látnak a látóhatár szélén. Sofőrszaktársak gyakran kérdegették, hogy mekkora az elért legnagyobb sebességem és hitetlenül rázogatták a fejüket, amikor szerény kettőszáz-húsz kilométert bevallottam nekik. Hát még mit szólnának, ha elárulnám, hogy a musztanggal (így hívom az óceánon túli, egykori indián vidékről került nagyobbik kocsit) a nagy folyó melletti versenypálya betonján négyszázon felül száguldottam! Ez a kenyér-érés hónapjában történt, amikor ebben az országban sárgák a földek és úgy hullámozni, mint a tenger víze. Amikor erről az útról hazatértünk, a gazdám egy ezres pénzt nyomott a markomba. A gazdám nagyon élvezi a sebességet; azt hiszem, ez az egyetlen dolog a világon, amit még élvezni tud. És ha meg van elégedve, egy szót sem szól, de tetszését néhány bankóval nagyon beszédesen tudja kifejezni. Azt hiszem, én vagyok Etelevára legjobban fizetett sofőrje.

A sofőr tekintélyét kettő biztosítja: a pénz, amelyet a zsebemben hordoz és az autó, amelyet vezet. Nekem a szaktársaim között óriási a tekintélyem.

A tekintély és a népszerűség nagyon fontos. Az autóvezető mindenfelé elkíséri az urát és bejut a legelzártabb palotákba vagy hivatalokba is. A hosszú várakozás óráiban aztán könnyű barátságot kötni a személyzettel vagy az alantasabb hivatalnokokkal. Az ogurok színes képzeletű, mesemondó nép; nyíltszívűek is és bámulatosan könnyen bízó. Egy jó szóra felcsillan a szemük és a szívük nyitott könyv a figyelő előtt. Én nagyon jól tudom az ogurok nyelvét; évekig tanultam, mielőtt kis tarisznyával a vállamon elindultam Etelevára felé. Tudok szépeket mondani lányoknak és asszonyoknak; tudok játszani a gyerekekkel, mintha tízéves kislány lennék. A férfiak nyelvét egy pohár bor könnyen megoldja. Az a kevés hallgatag ember, akit sem baráti szó, sem alkohol nem bír szólásra, azonnal kinyílik, amint vitatkozni kezdek vele. Egy vakmerő ostoba kijelentés — egy ismeretlen rémhír, amelyet ajkakra tett ujjal, bizalmasan súgok a fülébe valakinek — és az ogur férfi azonnal kirobban, mint az elfojtott vulkán. Rám támad, kézzel-lábbal magyaráz s míg szívvel, szóval

fáradozik azon, hogy engem az igazságnak megnyerjen, észrevétlen sok olyan apróságot elárul, amit a nyitott-szemű hírszerző gondosan összegyűjtöget és a sok kis adatból akárhányszor nagy titkok nyomára juthat. Ilyen kapu-alatti viták és kocsmái beszélgetések vezettek nyomra egy kitűnő távmérő készülék, egy légelhárító ágyú célzószervezete, meg egy betónérd tervrajza ügyében. Játszó gyerekek három földalatti repülőhangár helyét árulták el; egy középiskolás fiúnak a fecsegése pedig a gepidák félelmetesen ügyes hírszerzőfőnökét juttatta a kezemre minden gyűjtött anyagával együtt. Ogurország a hírszerzők és kémek paradicsoma.

Az én helyzetem különösen előnyös, mert a gazdának a legmagasabb köröktől le a gyárak és a földek munkásaiig mindenütt vannak kapcsolatai. Az én gazdám nagyon gazdag. Óriási kiterjedésű birtokai vannak túl a nagy vizen két más földrészben is; itthon is gyárjai, bányája, földje, a keleti mocsár közepén bevehetetlen várkastélya, a bankban pedig milliói. Itteni pénzben két és fél milliárdra becsülhető a vagyona, mondta egyszer a titkár, ez a különben hallgatag, kiismerhetetlen fiatalember, akinek szeme olyan tiszta, mint a mély tó vize, de egyszer láttam haragtól szikrázni és az félelmetes volt. Kitűnően vív, lő és boxol; egyszer a pusztán láttam, amint egy vastag botot úgy kettétört, mintha kis pálcika volna. Utána csináltam én is: sikerült, de kemény feladat volt.

A gazdám nem vív, nem lő, nem boxol, egyáltalában semmit sem csinál. Nem öreg ember, de húsz évvel idősebbet mutat, olyan únott és fáradt az arca meg a szeme. Nincs rokona, sem barátja; nem szeret senkit a világon. Nem érdekli az óriási vagyona, nem törődik emberekkel, országokkal, semmivel. Csontos, szikár, hosszú alakja előre hajlik, mint a nagyon fáradt öreg embereké; őszülő haja, fehér bajusza gondozatlan, arcában van valami múmiaszerű. Nevetni másfél év alatt egyszer sem láttam. Szemében egyszer csillant meg érdeklődés — azt is csak az autó tükrre mutatta egy pillanatra, — amikor a száguldó musztang sebességmérője négyszáz fölé emelkedett. Sokat járunk gyűlésekre és előadásokra és a kijövők többször tesznek megjegyzést a furcsa öregúrra, aki mint egy életelen szobor üli végig az egészet és a szeme sem rebben, míg a többiek izzó tűzben lelkesednek vagy halálra nevetik magukat a mókákon. Az a benyomásom, hogy társaságba valami kényszer hatása alatt jár és szenved alatta, hogy ott kell lennie; igazi szórakozása csak az autózás és a repülés. A páratlanul kecses és megdöbbentően gyors aerodyn repülőgéppilótája az inasa, aki jókedvű, eleven fickó, igen jó pajtásom, de Sempronius dolgait illetőleg hallgat, mint a sír. A repülőgéphez eddig nem tudtam közel férkőzni. Nem árulhatom el, hogy magam is gyakorlott pilóta vagyok, mert esetleg szemét szúrna és kellemetlen kérdésekre adhatna okot.

(Folytatjuk)

Regényötlet pályázatunk tovább folyik
Még ma írd meg,
milyen események történnek legközelebb.

Eddig díjat nyert:

Rikker József 5 P, Izsó Richárd 5 P, Arató György 5 P.

IRÁNYÁRAK

a Magyar Cserkészszövetség mencsuli menedékházában az 1940. évben

		Cserkészek, leventék és a Magyar Turista Egyesület tagjai részére	Magyar Turista Szövetség tagjai részére	Nem turista szövetségi tagok részére	Fűtési pótdíj
2 ágyas szobában	Személyenként	2.—	2.50	3.—	—50
5 ágyas szobában		1.20	1.50	2.—	—30
Csoportos szálláson		—40	—60	—80	—20
Belépő- jegy		—10		—20	

Napi ellátás kb. 4—6 pengő. Sioktatás: személyenként heti 15 pengő.

Valaki elment... IRTA: KÉKEDI SÁNTHA JÁNOS

(Dr Tóth Tihamér emlékeztelére)

Valahol sír, zokog egy hegedű húrja...
Lefutott egy csillag,
Miért fáj a szív érte?...
A jó Isten tudja...

Valaki elment. Távozás — mint egész élete —
csendes... szerény... tiszta...

Ünnep ez odafent,

angyalsereg örvend.

Liliomos lélek szállt az égbe vissza.

De amit lenn hagyott... Szomorúság... Bánat...

Fájdalom harmatja... kínok drágagyöngye
csillog szemeiben ezernyi fiának.

Árván maradt szöszék... látongó üresség...

Az ragadta el Őt,

mi századok előtt Pompéji harcosát: A Szent Kötelesség! —

Mert harcos volt Ő is. Pásztorja nyájának...

Szenvedő lelkeknek... gyógyírtadó Jóság,

Cserkészfiainknak... Tiszta Férjúság!

Ige magvetője Isten Országának!

Példa volt élete! — Példa a halála!... —

Meg nem tántorodó,

soha nem alkuvó,

Liliomos mellű Krisztus katonája!

Lefutó Csillagnak tündöklő az útja...

Ellobbant egy fáklya,

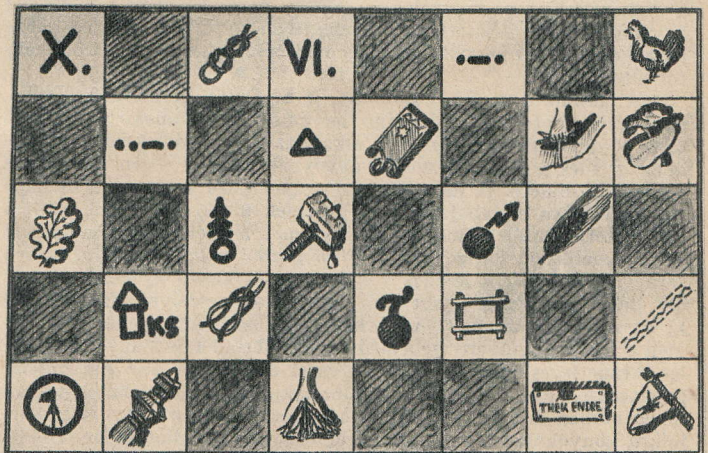
s csöndes éjszakába elnémult... kiapadt élte zengő kútja...

Valakit temettünk... Lelke más hazába...

S bár testét takarja édes anyajöldünk,

mégsem szakadhat el soha-soha tőlünk,

emléke örökre minden magyar cserkész szívébe van zárva.

CSERKÉSZTOMBOLA

Szórakoztató és a cserkészképzési anyag állandó ismétlésére szolgáló játék. Ugyanolyan kemény lapokat veszünk, mint a tombolajátéknál s arra rajzoljuk, ill. írjuk mindazt, ami csak feltüntethető ily módon. (A Cserkészkönyvben levő rajzok alapján, vagy pl. egy V-ös szám a megfelelő törvény jelzésére, egy sor vagy szó a Szózatból, Himauszából stb., egy évszám, melyhez valami tudnivaló, cserkészeseemény fűződik stb.) Amit leírunk vagy rajzolunk a lapra, lejegyezzük egy kis cédulára is (pl. siess sípjel, „Jó víz” útjel, engedelmség törvénye, gödöllői Jamboree, Sylvester-féle mest.-lélegzés, mészégető térképjel stb.) s azokat húzzuk ki. A játszó cserkészek megkeresik, hogy az rajta van-e az ő lapjukon, ha igen, lefedik (üveglappal, vagy zsirpapírból készült szeletekkel, hogy ellenőrizhető legyen). Itt is lehet ambója, ternója, tombolája stb. a játékosoknak. Természetesen minden lapon és sorban egyenlő számú koc-kába írjunk vagy rajzoljunk, mert csak így igazságos a játék. Hogy különböző próbákkal rendelkezők játszassák, legjobb, ha minden próbának egy-egy sort szentelünk. Így akiknek csak egy próbájuk van, csak az első sorral játszanak s így tovább, akinek 4 próbája van, az egész táblát tudhatja (tehát öt sorra való).

A képek színezésével (színes írónnal) még szebbé tehetjük a tombolalapokat. Könyvnyomdákból kaphatunk vastagabb hulladékpapírost hozzá. 126. csapat, Veszprém

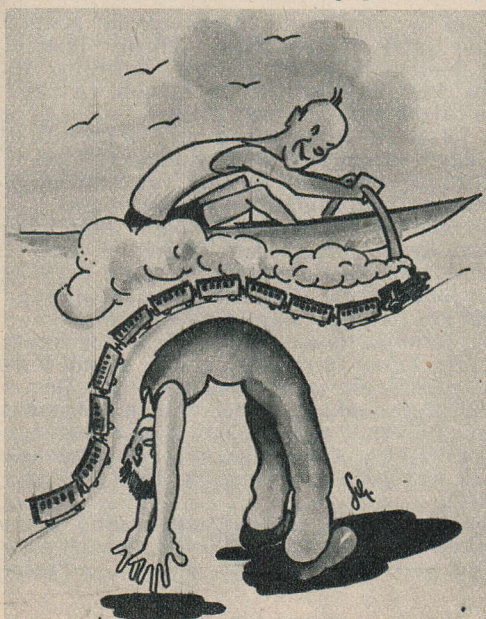

A GÖRBE HÁT

IRTA : Dr. PUKY PÁL

Fiatalemberek hanyag tartását s az öregek görnyedt hátát a gerinc görbületei okozzák. A gerincen normális viszonyok között is vannak az élet célzerűségének megfelelő görbületek és ezért görbe hátról csak akkor beszélhetünk, ha a görbeség a normális görbületektől eltérő.

A gerinc normális görbületei, a medence görbületét kivéve, nem veleszületett tulajdonsága az embernek, hanem a fennálló testnek a megterheléshez való alkalmazkodása. A gyermek majdnem egyenes gerinccel születik, amelynek az alsó végén van enyhe medencegörbülete. A harmadik hónapban kezd a gerinc a mellkas súlyánál fogva előrehajolni és a gyermek ülés kísérletei fokozzák a görbületet. Ezután tanulja meg a gyermek a fejét egyenesen tartani és a megerősödő hátizomzat folytán görbül a gerinc hátra, ami a tarkógörbület kifejlődéséhez vezet. A járnival kezdő gyermek eleinte oly bájos totyogása közben az előrebukás veszélye miatt préseli ki az ágyéki részt úgy, hogy harmadik görbület gyanánt jelenik meg a fentjára emberre jellemző ágyéki görbület. Az ágyéki görbület kezdetleges kifejlődése és az ezzel összefüggő alsó hátizomzat gyengesége adja a magyarázatát annak, hogy gyermekek gyakran ülnek görbén és a felső testüket, különösen pedig a nehéz fejet karjaikra könyökölve támasztják meg. Zseniális sugallattal ismerte fel Rafael e gyermekekre jellemző testtartást és halhatatlan emléket alkotott ennek a tulajdonságnak abban a két anyalkában, amelyek a Sixtusi Madonna lábainál hanyag tartásban, megtámasztott fejjel

és felső testtel ülnek. Zsenik próféta meglátással állapítanak meg olyan igazságot, amit a lomhán haladó tudomány esetleg csak évszázadokkal később ismer fel igazoltnak.

Az így kialakult gerincgörbületek nagyfokú rugalmasságot biztosítanak a gerincnek. Csak gondoljunk arra, hogy milyen arányú erőművi bántalmazásokat szenved az élet folyamán a gerinc. Nagyon találóan hasonlíthatjuk a gerincet 33 kocsi-ból álló vonathoz (ugyanis ennyi csigolyából áll a gerincoszlop), amelynél a merev csigolyatesteket az egyes kocsi-k, a porckorongokat pedig a köztük lévő ittközök és kapcsolószerkezetek jelképezik. Ha már most ez a vonat egy emberéleten át jobbra-balra kanyarogva, hegynek és völgynek görbülve, fékezéskor egymásba tömörül, majd indulással egymást megrántó erővel fut, száguld, akkor a vonat képét csakugyan találó hasonlatnak kell mondanunk. Hiszen az embervonatot összeütközés és felborul, lépcsőn ugrik és szekéren rázkódik, anélkül, hogy baja történnék, nem szakad el és nem török össze. Nem csodálatos utazás ez, amit az ember gerincoszlopával a bölcsőtől a sírig, ezernyi veszély közt, legtöbb esetben baj nélkül tesz meg? A gerincoszlop e nagyfokú rugalmasságát a normális görbületeken kívül a csigolya közötti rostos porcokknak köszönheti.

A porckorongok vastagsága újszülötteknél megegyezik a csigolyatest vastagságával: az évek számával ez az arány állandóan eltolódik, még pedig úgy, hogy a hatvanas évek felé a porckorong a csigolyatest magasságának már csak egyharmadát teszi ki. Könnyen megérthetjük tehát, hogy fiatal gyermekek gerince jóval hajlékonyabb, mint az öregeké, de megértjük azt is, hogy öregkorára az ember testhosszából állandóan veszít.

A gerinc rugalmasságának a normális gerincgörbületek és a csigolya közötti rostos porcokból eltételezett rendkívüli lehetőséget láttuk pár évvel ezelőtt, amikor egy Villard nevű amerikai járta be Európa világvárosait, ki néhány másodperc leforgása alatt testhosszát 12 cm-rel tudta fokozni. Nála ugyanis veleszületett szalaggyengeség is szerepelt ok gyanánt és mutatványát, amit kenyérkeresetnek használt fel, sokévi gyakorlás előzte meg. Pontos testhosszmérések azt is igazolták, hogy az ember reggel majdnem két centiméterrel hosszabb, mint este, amely hosszváltozás túlnyomórészt szintén a rugalmas csigolyaközötti rostos porcokra esik; ezek rugalmassága ugyanis olyan nagy, hogy évekig tartó természetellenes ferde összprelésését is kiheverik és eredeti alakjukat ismét visszanyerik, ha kényszerhelyzetükből kimozdítják. Ilyen kényszerhelyzetben van a porckorong a görbe hátnál, ahol a gerinc csontos része megtartotta eredeti alakját s csak a csigolyaközötti porcok alakja szenved változást. Az ilyen görbetartású, de egyébként egészséges emberről a kiegyenesedés könnyen jön létre; nem kell egyebet tennünk, mint a hanyag tartású gyermeket lefektetni. Ha a görbetartású gyermek figyelmét tartására irányítják, akkor egyenesen tartja magát, azonban, ha figyelme erről elterelődik, azonnal görbe a háta. A gerincnek a hátizomzat biztosítja az egyenes tartást és ha az izomműködés megszűnik, azonnal meggörbül a hát. A görbehátú és egyébként egészséges gyermeknél sem történik más, mint hogy a hátizomzat gyengesége folytán hamar belefárad az egyenes tartásba s ha nem figyel reá, hátizomzatát elernyeszti, pihenteti.

Az ilyen gyerek görbe hátát az erős hátizomk fogják kiegyenesíteni. Ha pedig ezek gyengék, meg kell őket rendszeres tornával erősíteni és a gyermeknek figyelmeztetésre sem lesz többé szüksége, hogy egyenesen tartsa magát.

Az ilyen célirányos tornáztatás hatalmas arányokban folyik nálunk Budapesten is, magántornatermekben ortopédorvos felügyelete alatt és hogy csak egy számot említsék, a székesfővárosi iskolákban jelenleg is 5 és félezer gyerek tornászik szakavatott vezető felügyelete alatt. A székesfővárosi iskolákban a testgyógyász-szakorvos a gyermekeket félévenként vizsgálja és megállapítást nyert, hogy két félév, vagyis egy esztendő leforgása alatt a tornászó gyermekeknek egynegyedrése a torna által meggyógyult. A tornáztatás 53 tornateremben folyik s minden csoportban 30—40 gyermek tornászik. A torna délutáni időben, három órán át folyik s a gyermekeket olyan csoportba osztják be, hogy a lakásukhoz legközelebb eső tornaterembe járhassanak. A gyermekek lakásához közelfekvő tornatermek látogatása vesz el ugyanis legkevesebb időt, a túlnyomórészt igen elfoglalt és kevés szabad idővel rendelkező iskolásgyermekektől.

A hátizomzatot nagy fokban erősíti és a kezdődő hátgerinc-elferdülést jól javítja az úszás, amit Budapest nagyszámú uszodája egész éven át biztosít. Az úszás igen kellemes gyógyítási mód s a fiúknak nagy élvezetet nyújt. Számtalanszor volt alkalmam megállapítani, hogy az ortopédorvos előírásait milyen lelkiismeretesen betartották. Az egyik például csak a mellúszást, a másik a hátot

való úszást s ismét mások a jobb- vagy balvállon való úszást gyakorolták, úgy amint a testgyógyász-orvos azt nekik előírta.

Lássuk közelebbről, hogy mi okozza a gyenge hátizmzat mellett az iskoláskor hátgerincelferdüléseit?

A pólyáskorszak után a karonülés időszaka következik, mely alatt a gyermeket dajkája balkarján szokta hordozni, még pedig saját testéhez szorítva. Ebben a helyzetben a gyermek mozgásainál gerincét főül balfelé hajlíttja és ezzel a gerincen jobbra-domború ív keletkezik. Ha ez a tartás huzamos és gyakran ismétlődik, akkor a még nagyon gyenge, fejletlen és minden külső behatással szemben igen érzékeny gyermeki gerincet könnyen elgörbítetheti. Ennél is csak a kezdet nehéz, mert ha kistökü görbület már létrejött, akkor a homorú oldalon megrövidült izomzat további húzása fokozni fogja a görbületet. Vigyázzunk tehát, hogy a karonülő gyermeket jobb- és balkaron felváltva hordjuk és karra egyáltalán csak akkor vegyük, ha a gyermek fejlődési állapota és izomereje ezt csakugyan megengedi. Ha a gyermek járni kezd, séta közben kezét nyújtja a felnőttnek, akire rá van bízva. Érdekes, hogy a nem képzett és a gyermekekre különös gonddal nem figyelő felnőtt mindig balkezevel fogja meg a gyermek jobbját és nem is rójk fel túlzott hanyagságnak, ha nem hajlik le oly mélyen, hogy a tipegő csöppség kezét annak válla magasságánál feljebb ne emelje. Ha ilyen mélyen hajlik le a gyermek kísérfője, akkor van a gyermeki gerinc függőleges helyzetben. E lehajlás azonban fárasztó és legjobban, hogy az ilyen nap-nap után megismételt sétáknál a kisgyermek vezetője ne a gyermek kezét fogja közvetlenül, hanem 20—30 cm-es botot, amit a gyerek az alsó végén fog meg abban a magasságban, amely tartás mellett a gerince nem görbül meg. Még így is vigyázzunk arra, hogy a gyermeket felváltva, hol jobb-, hol balkezevel fogva vezetve sétáltassuk. Ha a gyermek felügyeletével megbízott felnőtt állandóan jobbkeze mellett fogva vezeti az apróságot, a gyerek gerincoszlopa ismét görbül és pedig ugyanolyan irányban, mint ahogy az karonülő gyerekeknél szokott bekövetkezni, vagyis jobbra-domború ívben.

Az iskolabajárás ideje alatt a gyermekek legtöbbször szorosan ülnek egymás mellett a padban és írásnál mindkét alkarjukat a pad

asztalajára felfektetni nem tudják, mert a helyszűke csak a jobbkar elhelyezését engedi meg. A balkarból csak a kéz jut a pad asztalára, hogy a füzetet rögzíthesse. Ez a tartás megint csak jobbra-domború ívben fokozza a gerinc elferdülését. Még rosszabb a tartás, ha a fiú balkezevel a pad alá nyúl, hogy az oda előkészített puskát kezelje.

A középiskolás korszakban a gyermekek a könyveket már nem iskolatáskában, háton cipelik, hanem nagy és néha igen súlyos csomaggá szíjazva hordja azt a kisdíák rendszeren a balkezeiben.

A könyvek súlya néha olyan nagy, hogy véznább gyereknél izomlázás fájdalmakat állapíthat meg az ily formájú könyvcipelés után. A balkézben hordott nagy súly megint csak az előzőkhöz hasonlóan, oly módon húzza ferdére a gerincet, hogy az ellenkező oldalra, tehát jobbra domború ívben hajlik meg. Ezek után nem szabad csodálkozni, hogy ha a testgyógyászok hatalmas statisztikáiban a gerinc oldalirányú elferdülései között a jobbra-domború ívet mutató elferdülés messze túlszámalyja a balra-domború ívet mutató elferdüléseket. Az iskolásgyermekre vonatkozó statisztika pedig majdnem kizárólag jobbra-domború hátgerincelferdülést állapít meg.

Célszerű tehát, hogy a gyermek könyveit, ameddig csak lehetséges, hátára akasztott táskában hordja. Ez a hordásmód ott terheli meg a gyermeket, ahol az legkevésbé káros, mozgásában nem zavarja, fáradságot pedig alig okoz. Nagyobb gyermekeknél, akik már húzódoznak a háton való könyvhordástól, legyünk figyelemmel arra, hogy a gyermek felváltva, hol jobb-, hol balkezeiben vigye a könyveit. Sokszor jönnek az ortopédorvoshoz szülők a kistökben ferde hátgerincű gyermekükkel s azt kérik, hogy az orvos rendeljen neki fűzőt, amely majd a gyermek egyenes tartását lesz hivatva biztosítani. Nem egyszer valóságos harcok kell vívni az ilyen kéréshez mereven ragaszkodó szülővel, míg meg tudjuk gyógyítani arról, hogy a fűző rendelése nem indokolt, sőt káros volna az adott esetben.

A fűzőben, különösen ha az jó és mindenütt pontosan simul a mellkashoz, a gyermek elhagyja magát, hátizmai az egyenes tartás érdekében alig végeznek munkát, a csökkent munka sorvasztja őket és aránylag rövid időn belül elsatnyulnak. Az így meggyengült hátizmok nem lesznek képesek a beteg elgörbült hátát többé megtartani s javulás helyett fokozott rosszabbodás áll majd be.

Cserkészbarátok

Az év első őrsi kirándulására mentek a Sirályok. A koratavaszi napsugár ragyogott az erdő rügyező fáin, a madárdaltól hangos hegyek felett. Az őrstagjai beszélgetve haladtak őrsvezetőjük után.

— Emil, vedd elő a térképedet! Ismered az útvonalunkat, Jancsival ketten vezessétek az őröt. Én Lacival kissé hátra maradok.

Ezt Lajos mondta, a Sirályok őrsvezetője, aki eddig az őr élén haladt. Most megállt, hogy őrse megelőzze. Lacihoz, segéd-őrsvezetőjéhez csatlakozott, aki az őr végén menetelt.

Kanyargós hegyi úton ment tovább az őr a madárdaltól visszhangzó, napsütéses erdőben.

— Akarsz valamit mondani, Lajos?

— Igen, Laci. Fontos dolgot akarok veled megbeszélni. Mondd, úgy-e, te jól ismered Emil szüleit és otthonát? Én még csak néhányszor voltam náluk. Nem vagyok biztos benne: jól ismerem-e meg. De úgy láttam, hogy Emil otthon a legteljesebb mértékben szabadgá engedik, minden kívánságát, szeszélyét teljesítik. Szülei gazdagok s néha a kelletténél is nagyobb mértékben teljesítik Emil minden kívánságát. Ilyennek látod te is a helyzetet?

— Teljesen. Csak ehhez hozzá kell még tennem, hogy Emil mindezt a túlzott szeretetet és áldozatot, amivel szülei elhalmozzák, azzal hálálja meg, hogy nem tanul. Hisz most a félévi bizonyítványosztás után is csak azért nem tiltotta el a cserkészmunkától a parancsnok úr, mert te kérted, hogy hagyja az őrben.

— Éppen erről akarok veled beszélni. Egy jó ötletem van.

— Emillel kapcsolatban?

— Igen, figyelj csak ide. Jancsi a múlt évben, amikor még negyedikesek voltak a Sirályok, Emil osztálytársa volt. Nem voltak ugyan jó barátok, de most azokká kell tennünk őket. Így kettős nehézséget oldunk meg.

— Az egyik Emil ügye, de a másik? — kérdezte csodálkozva Laci.

— A másik meg a Jancsié.

Laci meglepetten fordult őrsvezetője felé.

— Mi a kifogásod Jancsi ellen? Hisz egyike a legjobb fiúknak.

Lajos megfontoltan felelt, mint aki már többször átgondolta a dolgot.

— Kifogásom eddig még nincs ellene, de félttem a környezettől. Tudod, azért maradt ki az iskolából, mert szegények a szülei s nem tudták tovább taníttatni. A gyárban — ahol most dolgozik — inastársai, akik nem cserkészek, nem a legjobb társaság számára. Nem sok jót tanulhat tőlük. Emil barátsága ezzel szemben jól ellensúlyozná ottani környezetét.

Laci szeme felélénkült. Megértette Lajos tervét s most ő maga is tovább szőtte azt.

— De Emilre nézve is előnyös Jancsi barátsága. Rendet, pontosságot, munkakedvet bőségesen tanulhat tőle. Neki pedig éppen erre lenne szüksége.

— Erre is gondoltam, Laci. Tegnap, amikor Jancsi munka

után — mint máskor is meg szokta tenni — feljött hozzám, elmentünk Emilékhez. Amíg Jancsi és Emil a mai kirándulásról beszélgettek, én elmondtam ezt a tervemet a méltóságos asszonynak, Emil édesanyjának.

Laci élénken kérdezte:

— És mit szolt hozzá?

— Mikor azt is megemlítettem, hogy a parancsnok úr helyeselte tervemet, mindjárt meghívta Jancsit, hogy minél többet menjen el Emilhez.

— Eszerint minden rendben van?

— Igen. De nekünk vigyáznunk kell arra, hogy célunkat ne tévesszük szem elől. Tehát holnap, vagy holnapután neked kell elvinnem Jancsit Emilhez.

— Igazad van. Egymaga biztosan nem menne el.

Néhány lépést szótlanul, gondolatokba mélyedve mentek egymás mellett. Lajos feltekintett.

— Ezt intézd el Lacikám valahogy ügyesen, hogy Jancsi és Emil ne sejtsek meg a dolgot.

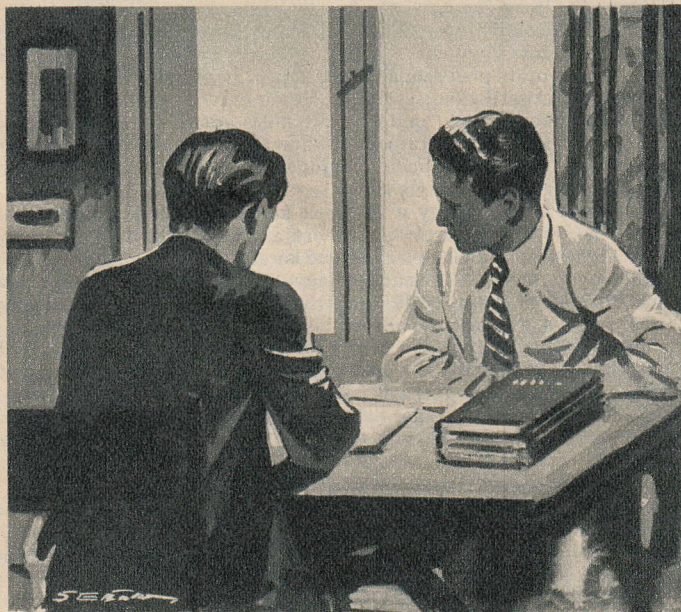
— Meg lesz, Lajos.

Ez alatt az idő alatt az őrök éle leért a völgybe.

A hosszú völgyet kétoldalról meredek, erdőborította hegy szegélyezte. Lent a völgy mélyén kis tisztás volt. Az erdő szegélyén patak futott le a sziklásan. Ez a kis tisztás volt a kirándulás végcélja.

A „Sirály“-őrs letáborozott. Lajos és Laci a hangos fiúk közé vegyült.

*

Napsütéses májusi délután.

Az ember, különösképpen pedig a játszókedvű diákember, ilyenkor vágyódik a szabadba.

Emil és Jancsi iskolakönyvek fölé hajolva ülnek Emil szobájában. A nyitott ablakon, mint csillogó fénykéve, süt be a májusi nap.

Emil felemeli tekintetét. Kinéz a csillogó napsütésbe. Nem bír nyugodtan maradni könyve mellett. A nyitott ablakhoz lép. Kitekint. Hosszan, élvezve szívja magába a tiszta levegőt. Visszaszól a szobába:

— Nézd csak Jancsi, milyen szépen süt a nap. Hogy dalolnak a madarak lent a kertben! Hallod? Milyen jó is lenne most kimenni a napsütésbe s leheveredni a zöld fűre.

Jancsi is az ablakhoz ment. Végigjártatta tekintetét a napfényben csillogó zöld fákon, a színpompás virágágyakon. Az ő tekintete is felcsillant. De ezzel egyidőben lelkében megszólalt egy másik hang is. Ez mást parancsolt.

— Igazad van, Emil. És ki is megyünk, mihelyt elvégeztük a mai leckét. A jól végzett munka után majd sokkal jobban érezzük magunkat ott kinn a napsütésben.

Emil újra kinézett a kertbe. Még mindig a távolba tekintve felelt barátjának:

— Neked adok igazat, Jancsikám! Te mindig előbbre látsz, mint én. Neked sokat köszönhetek. Ha te nem lennél a barátom, most élvezném a napsütést. A leckét pedig nem tanulnám meg. Te tanítottál meg engem arra, hogy milyennek kell lennem, és én most már akarok is olyan lenni, mint te vagy, most már hallgatom rád.

— Ugyan Emil — háritotta el Jancsi szégyenkezve Emil áradozó szavait, — mire való ez a nagy tömjénezés?

— Igazad van, Jancsikám. Ezzel is csak lopjuk az időt és magunkat rövidítjük meg vele. Siessünk a tanulással, hogy minél előbb kimehessünk.

— Látod, én is ezt szeretném!

Jancsi helyeslőleg bólintott s máris indult az asztal felé. Emil még egy pillantást vetett a kert felé. Aztán ő is követte barátja példáját.

Leültek.

Mindketten belemélyedtek a komoly munkába. Emil néha-néha még a nyitott ablak felé pillantott. De amikor a tanulásba elmélyedt Jancsira tévedt pillantása, szégyenkezve fordította tekintetét ő is a könyvébe.

*

— Lacikám! Nagy sikerek! Több, mint amit remélni mertünk!

Meleg júniuseleji délután volt, amikor a Sirályok két lelkes vezetője találkozott.

— Emil? Jancsi? Mi ujság? — adta fel Laci gyors egymásutánban a kérdést.

Lajos kezét nyujtotta, csak aztán felelt Laci gyors kérdéseire.

— Tegnap voltam Emiléknél. A méltóságos asszonynak a napokban elmesélte Emil, hogy a tavasz óta mindennap együtt tanulnak Jancsival, sőt az első félévi anyagot is átvették.

— Ezt eddig is tudtam. Hisz ezért felelt Emil az utóbbi időben mindenből jó osztályzatra.

— De most nem erről van szó — vágott közbe türelmetlenül az őrvezető. — Emil édesanyja valahogy meg szeretné hálálni Jancsinak ezt a sok segítséget. Bennünket kért meg a méltóságos asszony: bírjuk rá Jancsit, hogy magánvizsgát tegyen az ötödik osztályból. Ezzel tudnák a legjobban meghálálni Jancsi sok segítségét.

— Szép gondolat. És Jancsi meg is érdemelné ezt a jutalmat. A magánvizsga azonban, sajnos, pénzbe kerül. Ennek pedig hiányában van Jancsi, hisz éppen ezért adták szülei munkára.

— Éppen ezért a méltóságos asszony akarja fedezni a költségeket.

— Nagyszerű! — ujjongott fel Laci. De mindjárt el is komolyodott. — Nem ismered Jancsit, ha azt hiszed, hogy elfogadja a méltóságos asszony ajánlatát.

— Én is ismerem annyira Jancsit, hogy ezt kitaláltam. És ezt a méltóságos asszony is tudja. Bennünket kért meg, hogy intézzük el az ügyet valahogy ügyesen úgy, hogy Jancsi ne tudja meg, honnan származik az ajándék.

— Megcsináljuk, Lajos, ne félj!

A két fiú élénken beszélgetve ment tovább az utcán.

*

Eljött a nyár. Táborba készül a csapat. Hosszú utánjárás után Jancsi is kapott a gyárból egy heti szabadságot. Nem tudta meg, hogy ezt is Emil édesatyja eszközölte ki.

Nem hosszú idő ugyan egy hét, hiszen a tábor három hétig tart! De ez is jó azért! Így legalább a tábor első felén ő is résztvehet.

De vissza van még a magánvizsga! Nem fél ugyan tőle Jancsi, de nem akarja, hogy szégyent hozzon Lajosra, az őrvezetőjére. Mert Lajos nagyon sokat tett az érdekében, sőt a parancsnok úr is. Ők járták ki, hogy magánvizsgát tehet. S ezt a sok jószágukat meg kell majd hálálni a táborban!

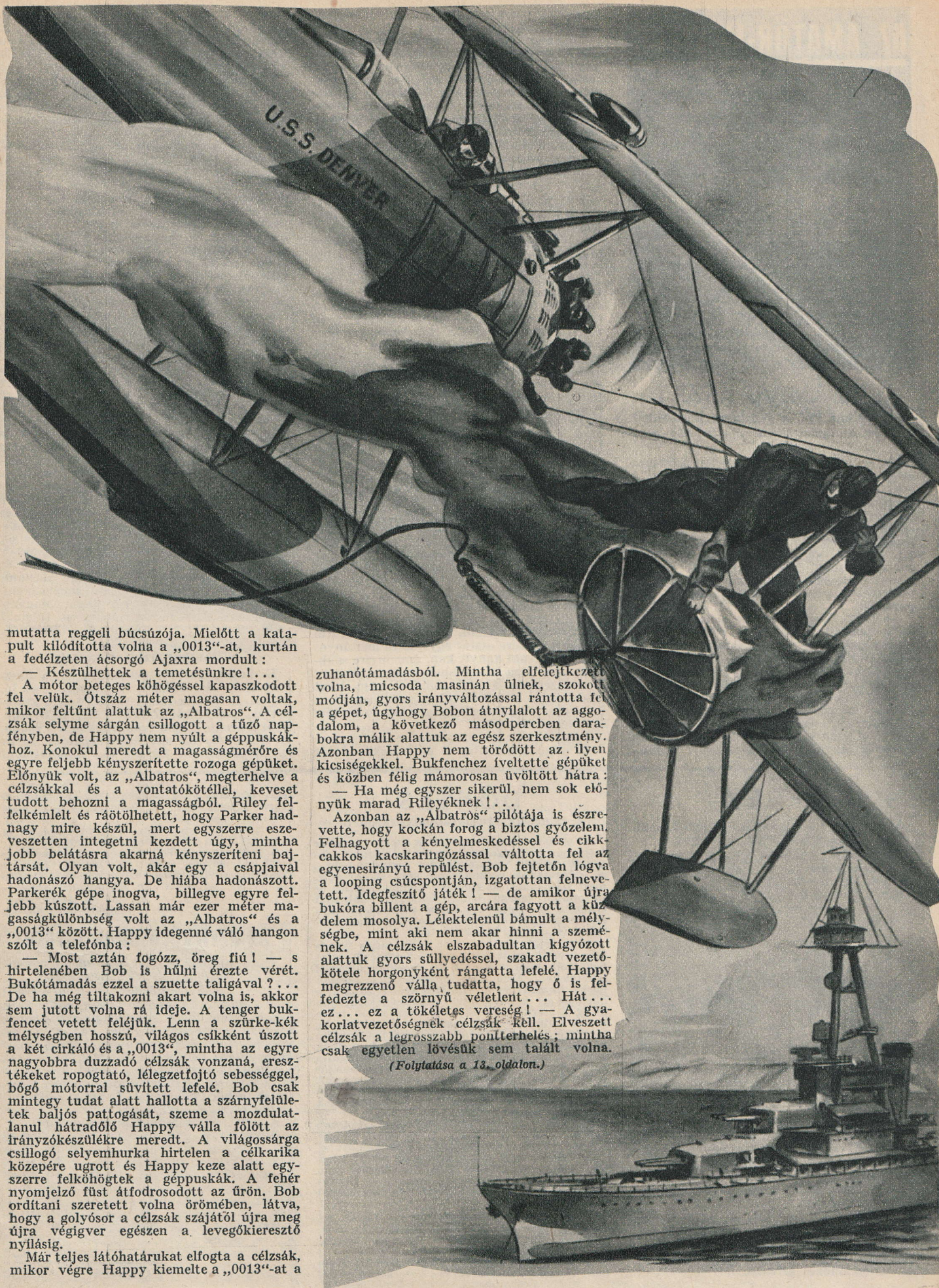
A két jóbarát: Jancsi a kis gyári inas és Emil, a gazdag és elkényeztetett diákgyerek egyforma buzgalommal, egyenlő lelkesedéssel készülnek a nyári táborra.

A két cserkészbarát együtt élvezi a szabadságot, az együtt végzett jó munka után!

Balla Dezső

A NEMZETKÖZI VÁSÁR TANULSÁGA:
A GYÜMÖLCSFÁK PERMETEZÉSÉNÉL NÉLKÜLÖZHETETLEN
A MAGYAR KIRÁLYI DOHÁNYJÖVEDÉK

NIKOTIN-KIVONATA

mutatta reggeli búcsúzója. Mielőtt a katalpult kilődította volna a „0013“-at, kurtán a fedélzeten ácsorgó Ajaxra mordult:

— Készülhettek a temetésünkre!...

A motor beteges köhögéssel kapaszkodott fel velük. Ötszáz méter magasan voltak, mikor feltűnt alattuk az „Albatros“. A célszák selyme sárgán csillogott a tűző napfényben, de Happy nem nyúlt a géppuskákhoz. Konokul meredt a magasságmérőre és egyre feljebb kényszerítette rozoga gépüket. Előnyük volt, az „Albatros“, megterhelve a célszákkal és a vontatókötéllel, keveset tudott behozni a magasságból. Riley feltekintett és ráötölhetett, hogy Parker hadnagy mire készül, mert egyszerre eszeveszetten integetni kezdett úgy, mintha jobb belátásra akarna kényszeríteni bajtársát. Olyan volt, akár egy a csápjával hadonászó hangya. De hiába hadonászott. Parkerék gépe inogva, billegve egyre feljebb küszökölt. Lassan már ezer méter magasságkülönbség volt az „Albatros“ és a „0013“ között. Happy idegenné váló hangon szólt a telefónba:

— Most aztán fogózz, öreg fiú! — s hirtelenében Bob is hűlni érezte vérét. Bukótámadás ezzel a szuette taligával?... De ha még tiltakozni akart volna is, akkor sem jutott volna rá ideje. A tenger bukfencet vetett feljűk. Lenn a szürke-kék mélységben hosszú, világos csikként úszott a két cirkáló és a „0013“, mintha az egyre nagyobbra duzzadó célszák vonzaná, eresztékeket ropogtató, lélegzetfojtó sebességgel, bögő motorral súvított lefelé. Bob csak mintegy tudat alatt hallotta a szárnyfelületek baljós pattogását, szeme a mozdulatlanul hátradőlő Happy vállá fölött az irányókészülékre meredt. A világossárga csillogó selyemhurka hirtelen a célkarika közepére ugrott és Happy keze alatt egyszerre felköhögtek a géppuskák. A fehér nyomjelző füst átfodrosodott az úron. Bob ordítani szeretett volna örömeiben, látva, hogy a golyósor a célszák szájától újra meg újra végigver egészen a levegőkieresztő nyílásig.

Már teljes látóhatárukat elfogta a célszák, mikor végre Happy kiemelte a „0013“-at a

zuhanótámadásból. Mintha elfelejtkezett volna, micsoda masinán ülnek, szokott módján, gyors irányváltozással rántotta fel a gépet, úgyhogy Bobon átnyílatott az aggodalom, a következő másodpercben darabokra málik alattuk az egész szerkesztmény. Azonban Happy nem törődött az ilyen kicsiségekkel. Bukfenchez iveltette gépüket és közben félig mámorosan üvöltött hátra:

— Ha még egyszer sikerül, nem sok előnyük marad Rileyéknek!...

Azonban az „Albatros“ pilótája is észrevette, hogy kockán forog a biztos győzelem. Felhagyott a kényelmeskedéssel és cikkcakkos kacskaringózással váltotta fel az egyenesirányú repülést. Bob fejétől lógva a looping csúcspontján, izgatottan felnevetett. Idegeszítő játék! — de amikor újra bukóra billent a gép, arcára fagyott a küzdelem mosolya. Lélektelenül bámult a mélységbe, mint aki nem akar hinni a szemének. A célszák elszabadultán kigyózott alattuk gyors süllyedéssel, szakadt vezetőkötele horgonyként rángatta lefelé. Happy megrezzenő válla tudatta, hogy ő is felfedezte a szörnyű véletlent... Hát... ez... ez a tökéletes vereség! — A gyakorlatvezetősnékné célszák Réll. Elveszett célszák a legrosszabb ponterhelés; mintha csak egyetlen lövésük sem talált volna.

(Folytatása a 13. oldalon.)

SZINES FÉNYKÉPEZÉSHEZ:

Karat kisképfilmes gép... P 75.-

Agfacolor színesfilm 12 felvétel ki-
dolgozással P 6.—

Opticus vetítőgép... P 59.-

(A „Vasemberek vashajón“ c. cikk folytatása a 11. oldalról)

Happy görcsösen markolta a kormányt, száguldva irányította a gépet arra, ahol az imént céljuk úszott a levegőben. Wakefield tombolása rázta fel:

— Happy... ne aludj! Add át a kormányt!... Ember... hallod! Gyorsan!

Ösztönszerűen engedelmesskedett. Jelzően a feje fölé emelte karját és ebben a pózban megmerevedve bámulta, mit csinál társa. Bob már rá is tapadt a másodkormányra és mikor engedelmesen megrezdült a gép, eltűnt belőle a félsz, ami meglepte; hátha nincs is bekapcsolva a szerkezet?! Oldalt döntötte a „0013“-at és felszárnnya támaszkodva lecsúsztatva a mélységbe, egyenesen a süllyedő célszak alá — aztán megcélozva a töppedő selyemhurka végét, nekirepült. A lány anyag puhán gyűrődött a szélben, ide-oda hullámzott nyomása alatt. Egy gondolatnyi időre úgy tetszett, hogy egyenesen bevágódik a feszítőhuzalok közé — s ellibbent a szárnyél előtt. Bob kétségbeesetten rántotta meg az oldalkormányt, meghintáztatva a kétfedelűt. Akár valami labdaütővel, felcsapta a zsákot és már érezte is, hogy nyert. A kesztyűujjhoz hasonlító selyemhüvely lassú lebegéssel begyömöszölődött a szárnyemerevítő rudak közé.

Odalenn a hajók fedélzete feketéllett az emberektől. Izgatott kiáltásuk még a motordörgésen is keresztülütött. Bob leíntett, amolyan megnyugtató mozdulattal: nincs már baj, minden rendben van! — és túlaradó boldogságában hátbapúfölte Happyt:

— Happy, talán felébrednél végre?!... Vedd át a kormányt s helyezd balszárnnya a súlyt!

Azzal, mintha sétára indulna, kimászott a jobbszárnnya. Nyugodtan végigkapaszkodott a merevítőrudig és félkézzel fogózkodva megerősítette a drága zsákmányt. Tíz perccel később pedig az emelődaru drótkötélén lebegve, odaszólt a sapkáját dobáló, hujjogató Ajaxnak:

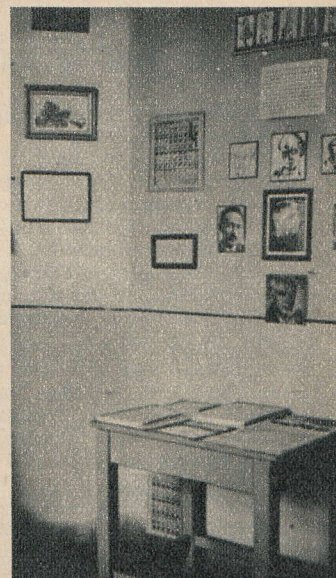
— Hallod-e, nem is olyan rossz ez a „láda!“ — s közben féltő pillantásokkal cirógatta végig a víztől csepegő, megmentett célszakot. Most már talán nem lesz túlságosan súlyos a vereség. Ruhát váltott éppen, mikor Riley fordult be kopogtatás után szállására, kinyújtott kézzel:

— Gyönyörű volt, pajtás! Megérdemeltétek! — mondta s kerek képén elmosta a csalódást a barátságos mosoly.

— Fickó, ne ugrass! — volt a felelet és Bob nem hitt, míg meg nem látta az árbocon a győzelmi zászlójelet és nem érezte vállán Rumble kapitány kemény öklét:

— Látja, hadnagy, látja! Nem a gép számít, az ember! Mint régen is! Csak most vashajón vasember!...

Egyetlen egy ponttal nyertek. Azzal, amivel Happy a célszak kötelét lőtte el...

Regős kiállítás a vásárhelyi 111-es Erő otthonában

BIZTOS SIKERT JELENT:

MAGYAR IRÁS

A kultúrvilág szenzációja a Magyar Irás. Egy hét alatt megtanulja bárki és követni tudja a beszédet. Magyar Irás — nemzeti írás. A magyar ember életrelvő, a Magyar Irás pedig a magyar életrelvőség diadala. A magyar ifjúság Magyar Irás-sal ír.

Gyors. Praktikus. Egyszerű.

Tanulja meg a Magyar Irást. Ára 3.20 P. Kapható a nagyobb könyvesknél. Postailag megrendelhető. Csoportos rendelésnél engedmény.

KÁDÁS KIADÓ BUDAPEST, IX, VIOLA U. 43.

Jászai bélyegüzlet

Budapest, IV, Eskü út 6
Bélyegárjegyeket ingyen küld

**A táborban
mindig kell a
Diana sósorszesz!**

**Táborban: rosszulétnél, émelegés-
nél, szédülésnél, nagy melegben,
hasonlót nevet visel!** Ezt a nyelvet minden nemzetiségű kutya
megérti. Gyermekkoromtól fogva kutyák között éltem. (Nem szabad
félreérteni!) Mindig szerettem ezt a hűséges állatot és most is, amíg
é sorokat gépelem, itt fekszik mellettem a lábaimhoz simulva leg-
kedvesebb barátom — a kutya.

Beszélő kutya

— A cserkész feltétlenül igazat mond! Ha azt állítom, hogy a kutya beszél, el kell hinnetek.

— Igenis, állítom, hogy a kutya beszél!

Az egész világon egyetlen egy osztatlan nyelvet ismer, a kutya-nyelvet. (Ne tessék összetéveszteni az újságról papírszelettel, mely hasonló nevet visel!) Ezt a nyelvet minden nemzetiségű kutya megérti. Gyermekkoromtól fogva kutyák között éltem. (Nem szabad félreérteni!) Mindig szerettem ezt a hűséges állatot és most is, amíg é sorokat gépelem, itt fekszik mellettem a lábaimhoz simulva legkedvesebb barátom — a kutya.

Miként beszél velem az én kutyám? Ime: reggel, amikor felkelek és bekapcsolom a rádiót, hogy a reggeli híreket meghallgassam, minden felszólítás nélkül hozzám siet és jó reggelt kíván. (Pacsit ad keres nélkül és ezzel üdvözl.) — *Hogyan aludtál?* — kérdem. Hatalmasat ásít és kényes hangon ilyesfélét mond: — *javól.* Nyugodtan borotválkozni kezdek, ő pedig visszafekszik egy kis időre a kályha mellé helyezett vackára, megnyugtatva, hogy még van egy kis szabadideje a pihenés folytatására. Mikor azonban már megmosakodtam és magamra öltöttem ruhadarabjaimat, felkel és elvégzi reggeli tornáját, pontosan négy ütemre. Előbb hátratólítja egész törzsét a hátulsó lábaira, egy-kettő, három-négy... azután előre-nyújtózkodik: egy, kettő, három, négy... Most azután huncut és jelentőségteljes vigyorral céloz valamire s az ajtó felé fordítja tekintetét. Az orrával meg is böki az ajtót. — *Ertem, öregem!* — mondom és máris feltárom előtte a szabadba vezető utat. Kísiet az udvarra, körülnéz, azután kiszalad a kertbe, megnézni, hogy bujjk-e már a zöld hagymám. Alighogy a reggelihez ülök, már jelentkezik élénk vakkantással. Ha télen nehezebben hallom szavát, jelzését addig ismétli, míg be nem eresztem. Természetesen részt vesz a reggelim elfogyasztásában. Öreg, foghjas legény lévén, a kenyér héjját nem tudom jól elrágni, ez neki jut. *Pagát* — így hívják a kutyámat — szintén nem mai gyerek. Nyolcéves, tehát élete delén élvezi a tavaszt. Gazdájának örök derűje ráragadt s játékos — meglelt kora ellenére. Játsszik a kenyérhéjjal egy darabig. Ha nem veszem észre, ugat. Ugy teszek, mintha el akarnám venni tőle a reggeli falatot. Morog. Most komolyan a kenyér után kapok. Megkapja a kezemet, de olyan gyengéden, hogy ebben a védekezésben benne van a hála és tisztelet.

Sétálunk! — szólok, amikor felkészültem. *Pagát* magasakat ugrik örömeiben. Érti a szavamat és tudja, hogy most jól kiszalad-

Az állatvédelmi törvény sürgetése. Az állatvédő egyesületeink állandóan sürgetik a magyar állatvédelmi törvény létrehozását. Az Esti Kurírban Perlaky Mária ismertette a Magyar Állatvédők Országos Egyesületének e tárgyban felterjesztett törvénytervezetét. A Sopronban megjelenő Természet- és Állatvédelem pedig egész szövegét közli a miniszterelnökhöz és a miniszterekhez beadott kérvénynek, melyet a Győri Nővény- és Állatvédelmi Egyesület szerkesztett és a többi testvéregyesület is aláírt. A Magyar Cserkészszövetség állatvédő bizottságának irányítói régi beadványát e sürgetések hatékonyan igazolják és támogatják.

Ministeri rendelet a baromfiak túltömése és túltátása ellen. Régióta gyakorolt rútvisszaélés az, hogy a vásárra vitt állatokat súlygyarapítás céljából túlságosan megetetik, tömik és erőszakosan megitatják. Ez nemcsak állatkínzó, hanem egyúttal család eljárárs is. A borjak ilyen kínzása ellen az Országos Állatvédő Egyesület feljelentéseire már régen történt hatósági intézkedés. Most a földművelésügyi miniszter a baromfiak túltömését és túltátását tiltotta el rendeletileg. Nemcsak a túltömést, hanem általában a tömést, mint főlegesen állatkínzást, be kellene szigorúan tiltani.

Kocsisiskolát sürget a Pesti Hírlap. Régi panasza, hogy a legtöbb állatkínzás a kocsisok műveletlensége és hozzá nem értése okozza. Ezért sürgeti az állatvédők régi kívánásának teljesülését, kocsisiskola felállítását a P. H. Szükségesnek tartja a hajtási engedélyhez a szakképzettség megszerzését. Ezenkívül azt kívánja, hogy a lovakkal való bánásmódot időnkint hatósági állatorvosok és más szakemberek ellenőrizzék.

Rádióelőadás a magyar lórol. Gróf Zichy János április 2-án előadást tartott a Magyar Rádióban a magyar lórol. Nemzetvédelmi

és gazdasági szempontból ismertette a magyar huszárnak és földművesnek lovához való viszonyát.

Gazdasági ismeretterjesztő röpiratok. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 2500 falragaszt terjeszt abból a célból, hogy tanácsokat adjon a nyulrágta gyümölcsfák megmentésére. A m. kir. külkereskedelmi hivatal pedig tízparancsolatokat terjeszt a baromfiak, tojások és tolltermelés értéksítéséről.

Óvatosan a sötétben

A sötétben lévő ember elsősorban kezével tájékozódik. Karjait kinyújtja s maga elé tartva védi magát attól, hogy valaminek neki menjen.

Óvatos elővigyázatosság, de nem tökéletes megoldás. Nyitott ajtóél, magános oszlop így is balesetet okozhat.

Az egyenesen kinyújtott karok nem nyujtanak teljes biztonságot, a kereszthez tartottak azonban igen.

gálhatja magát a friss levegőn. Persze nyakörv nélkül még kis városban sem lehet a rendes kutyának járni. Ha nagyon előreszalad és véletlenül arra jön a gyeptester úr a rácsos kocsijával, még kőbor ebnek találja nézni és elfogja. A nyakörv szót nem érti. Kénytelen vagyok idegen szavat használni: — *Hol a kráglid?* ... Azonnal odarohan a nyakszíjához, melyen az adójegyek fityegnek és vidáman ugrál feléje, amíg csak nyakára nem teszem.

Ha otthon hagyom, szépen lefekszik a helyére s én megnyugtatom: — *Jól viseld magadat! Hozok neked valamit!* ... Megnyalja a szája szélét, jelezve, hogy érti.

Végtelenül tiszteli a pénzespostást. Tudja, hogy ez a közalkalmazott hozza a nyugdíjat a gazdájának, melyből bőven jut az ő eltartására is. (Szerencse, hogy cipőt, harisnyát, alsó- és felsőruhát nem követel, megelégszik azzal a ruházattal, mellyel a jó Isten ellátta születésekor.) A pénzespostást nyikkanva üdvözl. A levélpostás elé siet az udvarban és átveszi a napi postámat. A szájában hozza íróasztalomhoz. Ugyanígy délután átveszi az újságostól a napilapot és behozza.

Persze, *Pagát* sem tökéletes lény és vannak hibái. Gyakran követ el kisebb-nagyobb kihágásokat. Ha rajtakapom, csak ennyit mondok: — *Mit csináltál?* E két szóra leroskad és mérhetetlenül szégyenli magát. Nincs oka félelemre, mert soha meg nem verem, csak rendreutasítom.

Idegen ember jön a házba? Dühösen megugatja. Mindaddig ugat, míg meg nem győződik arról, hogy nem rossz szándékú emberrel van dolga. Odaszólok neki: — *Jó bácsi vagy néni!* ... Örömeteljesen nyikkanva, farkesóválva üdvözl belépő vendégemet, hízlelgeve hozzácsúmul.

Kellemes időben az ablakban napozik. Ismeri ezt a kitűnő és egészséges élvezetet. A járókelőket szemléli. Sokan már ismerik és ezeket nagy boldogsággal köszönti. Van egy-két jó szava mindenkinek, aki szereti. Nem szóval fejezi ki ezt, hanem hízlelgessel, farkesóválgatással és nyikkanással. De tud haragos is lenni. Ha ingerlik, kegyetlen morgással és dühös csaholással üzi el a vásott gyerekeket, akik gyakran az ablakban való napozásában zavarják éretlen tréfáikkal.

Ismeri étkező edényeit. Más edényből nem szívesen eszik. Ebédjét és vacsoráját rendes időben illedelmesen kéri. Száját nyalogatja, jelezve, hogy itt az idő, hogy szolgálataért az egyetlen fizetést a szállításán kívül megkapja.

Este vonakodás nélkül vackára tér és csendben elalszik. Így töltjük el együtt a napot, sétálgatva, beszélgetve. A kutya nyelvével tehát meg lehet érteni. *A megértésnek egyetlen kulcsa: szeressük az állatot.*

Noszlopjaba Tihamér.

MŰREMEK A TÁBLÁN

Kitört a tízperc.

Igen, ez a leghelyesebb szó rá, mert mikor a szigorú feleltetésekkel teli mértanóra végét jelezte a megváltó csengőberregés, amíg Bányai tanár kifelé indult a teremből, csak megkönnyebbült sóhajok hagyták el az ifjú kebleket, de amikor a tanár úr léptei biztonságosan elvesztek a folyosó kanyarulatában, a tízperc boldogan kitört, a torkok bömböltek, a képek fintorra húzódtak, a lábak dübörögni, futkosni és rugdosni kezdtek, egyszóval gyönyörűségesen lépett életbe a kurta szabadság, annál is inkább, mert már csak az utolsó rajzóra volt hátra.

Kukutyi Miska duplán örült, mert a felelés Kovácsnál maradt abba, már pedig, ha nem szólal meg az édes csengőhang idejekorán, úgy ő is a tábla kín emelvényére került volna. Így azonban...

Rettentő örömeben Kukutyi Miska mégis a dobogóra sietett, letörölte a táblát és jelentőségteljesen vette kezébe a krétát. A nagy zsvajban aztán hátraszólt:

— Hát most fölrajzolom nektek Szinusz papát!

Aki alatt az osztály sötétebb elemei Bányai tanár urat értették, amióta a szinusz és koszinusz rejtelméről szólt egynemely előadása.

Maláta Gyuszi biztatón bömbölt vissza:

— Csináld már, de a bajuszát el ne felejtse!

— Mi az, hogy? — vigyorodott el Kukutyi. — Mindjárt azzal kezdem. Itt van tehát — rajzolt — ez a két szép vízszintes bajsa, hehehe... Erre merőlegeset emelünk, az orrát, jó, mi?

A kövér Kovács harsogva kiabálta az egyre jobban figyelő fiúk karéjából:

— Remek!

— Na, kéremalássan — ittasult meg egyre jobban a sikertől Miska, — itt vannak a szemei. Itt a haja és mindjárt kész a feje. Csak még fölvezzük a két fület, így ni. Ez a baloldali az alfa, a jobboldali a béta, hahahaha...

— Hahaha...

— Remek!

— Csuda pofa vagy, Miska! — hangzott a fiúk karéjából a nevetés és elismerés, mert a kópé Kukutyi a fülek helyére egy alfát, meg egy bétát rajzolt. Különösen a béta sikerült kitűnően, mert annak úgysí olyan fülre emlékeztető alakja van.

A pompás hecc egyre zajosabb elismerést váltott ki. De remekelt is Kukutyi. Mikor a fejével készen volt, gallért rajzolt, a gallérba meg nyakkendő. Innen kezdve pedig valóságos humoros előadással szövegezte ábráját.

— Ez a nyakkendő-göb. Mármost — hunyorgott — számítsuk ki ennek a göbnek a — göbtartalmát, hehehe...

— Hallottátok? — Göb-tartalmát... — dülöngélt a nevetéstől Kovács.

A kacagás már olyan méreteket öltött, hogy egyesek már csak úgy heberésztek, levegő után kapkodtak. Ebben a viszonylagos csöndben nem is tűnt fel Kukutyinak, hogy a zaj teljesen elült, ugyanis háttal állván, nem vehette észre, hogy az ajtóban megjelent Bányai tanár úr, aki egyben csendre is intette a szinte megkövült nevetőket.

Sőt a némaságot Kukutyi Miska elámuló érdeklődésnek vette és így még kecsesebb lendülettel rajzolt, még önfedelebb lendülettel szövegezett:

— Itt a nyakkendő alatt terül el a mellény. Höp-höp-höp... ezek a mellénygombok. De hogy a végegyenetet megkaphassuk, a tanári törzshöz még két tanári kart is kell vennünk, ugyebár?

És már rajzolta is a két kart. Az üde csöndben valóságosan recsegett a kréta, amint a tanár úr lábait is megrajzolta.

Kukutyi gyönyörködve hátrált kicsit, úgy nézte a remekművét:

— És mit szólnátok, ha Szinusz papa kezébe belerajzolnám a noteszét is? De csöndben vagytok... ügylátszik helyeslitek. Hát nocsak! Itt a notesz... nyitva rajzolom... Hehehe, Kovács, neked be is írok egy szekundát. Nekem viszont ma irtóztató mázlim volt!

A tanár úr lassan megindult a tábla felé.

Kukutyi a végső ecsetvonásokkal tetszelgett:

— De még milyen csuda mázlim volt! Egy kukkot se készülttem ugyanis.

Az osztály úgy figyelte az eseményeket, mint a kis-kutyus az orrára tett cukrot.

— Nem készültél? — szólt meg most már erőteljesen a tanár úr hangja.

Kukutyi Miska rémülten ejtette ki a krétát a kezéből és csak ennyit nyögött:

— Jaj.

A tanár úr már elő is vette a noteszét:

— Hát ha te magad mondd, hogy egy kukkot se készültél, azt hiszem, hogy a négyesre nézve, amit most ide neked bejegyzek, osztatlan a véleményünk. És hátra van még ennek a szépséges ábrázolatnak az elismerése is, miután „Szinusz papát” ily gyönyörűen megörökítetted. Nos, a megörökítéssel én se maradok adós. Én is megörökítlek téged, Kukutyi Mihály...

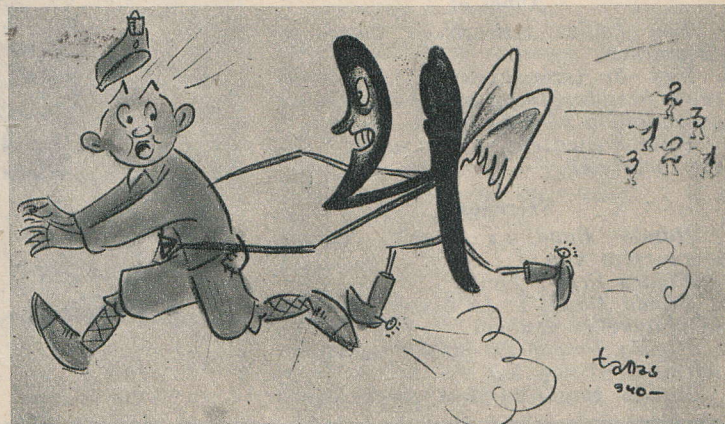
A teremben olyan csönd volt, mint még soha.

Kukutyi még dadogni is elfelejtett.

A tanár úr pedig az asztalfiókba nyult és úgy fejezte be a mondatát:

— A te megörökítésed pedig maradandóbb lesz, gyermekem. Itt, az osztálykönyvben...

Undi Imre

10 perc szünet

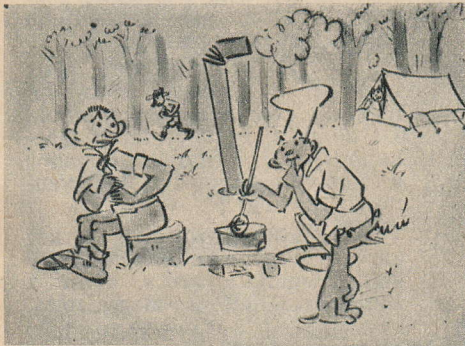
A kis Tomi anyukájával a váróteremben ül. Közben nagyot tüsszent.

— Tomikám, te megfáztál — sajnálkozik az anyukája és pokrőcba takarja.
Tomi egy darabig, hallgat azután megszólal:

— Anyukám, kint az a mozdony is megfázott!

— Miért, te kis csacsi.

— Hát nem hallod, hogy tüsszög.

A szakács a táborban panaszzkodik:

— Jó nektek. Ti játszhattok egész nap, én meg itt sütök-főzök, izzadok.

— Csak játszhatnánk, ha kedvünk lenne — válaszol mélabusan az egyik.

— Hát mitől nincs kedvetek — kérdi a szakács.

— Mitől? — vág rá a másik. — Hát az állandó gyomorrontástól.

Lehetetlen

— Papa, kérem a botot lovasditi játszani.

— Jól van, odaadom, de ha elveszed, elnadrágollak veled.

Abból él

Egy koldus rettenetesen köhög az utcáskarkon.

Egy úr (szánakozva): Jöjjön fel velem jó ember. Orvos vagyok és ki fogom gyógyítani a köhögésből.

Koldus (ijedten): Isten ments! Hiszen abból élek.

Szerencse

Bunda Bandi: Képzeld, milyen szerencsém van.

Figura Feri: No?

Bunda Bandi: Az ősszel nem kell új könyveket vennem.

Figura Feri: Ez igazán szerencse.

Aztán miért nem kell?

Bunda Bandi: Mert megbuktam.

Történelemórán

Történelemórán a Bourbonok uralmának visszaállítását magyarázza a tanár.

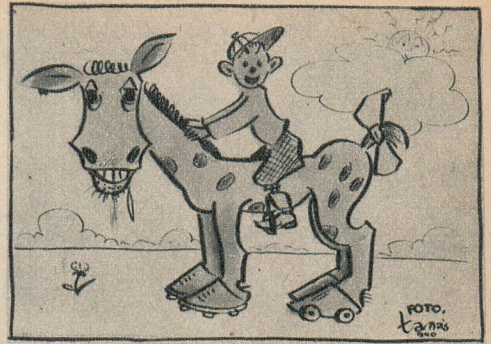
— Hát tudja-e valaki, hogy mi az a restauráció?

(Egy buzgó diák): Vasuti vendéglő.

— Mit kaptál névnapodra? — kérdezi egy úr a cigánygyereket.

— Hasfájást — válaszol a purdó.

Pillanatfelvétel

Balambér lovagolni tanul. Dicsekszik is vele barátai előtt. Egy fénykép mutat nagybúszkén, mely lóháton ábrázolja.

— No ez csak pillanatfelvétel — jegyzi meg Boka Tóni.

— Mért pillanatfelvétel? — kérdi Balambér.

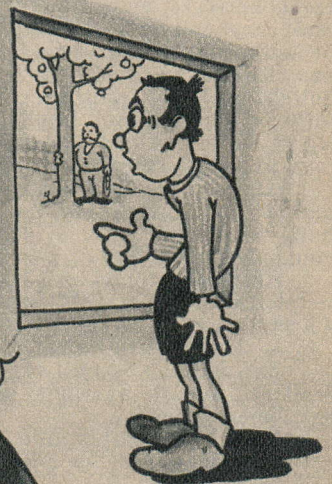
— Hát csak azért, mert a képen még rajta vagy a lovon.

Az én görbe hátam kezdeti kezelése

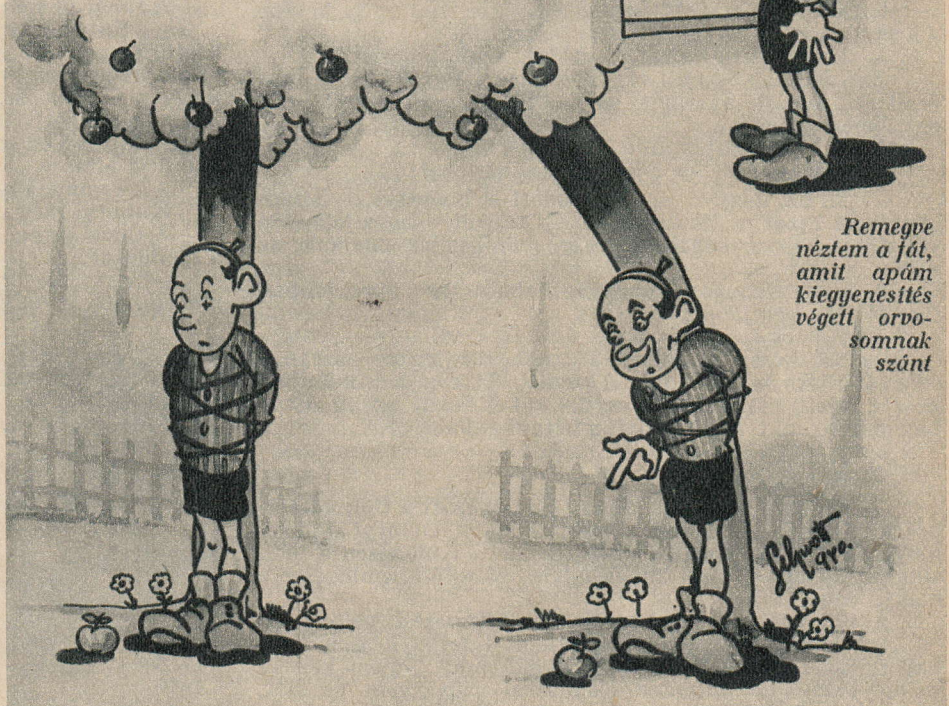
SCHWOTT LAJOS rajzsorozata

Görbetartású gyermek voltam

Remegve néztem a fát, amit apám kiegyenesítés végett orvosomnak szánt

Ki is kötött hozzá

Az eredmény meglepő volt

A Magyar Cserkészszövetség hivatalos lapja. Kiadja a Magyar Cserkészszövetség. A szerkesztésért és a kiadásért Kosch Béla dr. felel. Előfizetési ára egy évre 3 pengő (egy összegben küldendő be!). Vállalatoknak, jogi személyeknek egy évre 25 pengő. Egyes szám ára 30 fillér. A postatakarékpénztári csekk számla száma: 31.428. A szerkesztőség és kiadóhivatal címe: Budapest, V. Nagy-Sándor utca 6. Cserkészház; telefonszáma: 116-726. Készült a könyvnyomtatás feltalálásának 500. esztendőjében.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T. mélynyomó körforgógépein, Budapest, VII, Dohány utca 12

ÁRVA JUHÁSZLEGÉNY

(4) Mese
IRTA: ROZSLAY GÉZA,
reálgimnáziumi VI. oszt. tan. Nyerte a IV. díjat

Mondom, nagy volt az izgalom,
De én azt el nem mondhatom,
Hogy mi volt a palotába!
Minden tótágast volt állva.

Legizgatottabb a király.
Pedig még nem tudja mi vár
Óréa a mai napon.
De azt én nem árulhatom
El tinéktek jóelőre,
Hanem mindent csak időbe!

„Uram király, megérkeztem,
Feladatomból elvégeztem.
Megöltem én a vad sárkányt,
Elhoztam a vén boszorkányt.

S hogy a sárkányt agyonvágтам,
Mind a hét nyelvét kivágtam.
Bizonyágul — bárki lássa, —
Betettem a tarisznyába.

És hogy elhoztam a bányát,
Tudja mindenki, aki lát.
Láttad Felső, 'sz ép az elébb,
Vitte el a hóhersegéd.

Feladatomból elvégeztem,
Mit kívántál, azt megtettem.
Azért most már Uram Király,
Kérem, ami nekem kijár.
Vagyis adjad félországod,
A legkisebbik leányod,
Később aztán királyságod!”

„Hohó” — kiáltott a király.
„De hisz' neked semmi sem jár!”
„Hogy semmi sem jár?” — „Úgy bi-
(zony!”

„Dejszen eszedbe juttatom!”
„Tudom, mit mondtam egykoron,
S bár már elég tisztés korom,
Saját szavam nem feledem!
A harmadik feltételem
Igy szólt: Uégső feladatod,
A népeknek bebizonyítod,
Hogy te nálam okosabb vagy,
S a királyságra méltóbb vagy.”

Hallgatott a juhászlegény,
Talán biz' megijedt szegény?
— Ej, Pistát ti ne féltsétek,
Hallgatása csak csalétek

Tétován lépett előre,
Aztán oldalt. Egykettőre
Felderült mogorva arca.
(Ügylátszik, nem gondol harcra.)

„Felső” — szólt Pista nevetve,
„Megkérdem úgy közbevetve,
(A király jókedve éled.)
Van-e takarékbetéted?”

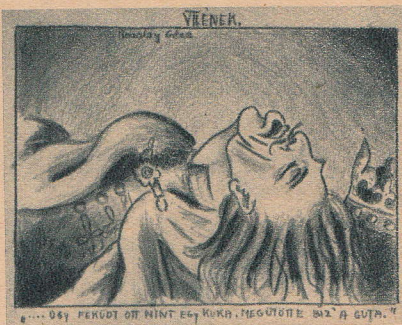
Elképedt nagyon a király.
— Ej, hogy ez mit ki nem talál! —
„Ördögadta! Már hogy lenne!
Hogy gondolhatsz te ilyenre?”

„Megfogtalak ten szavaddal!”
— Kiált Pista erős hanggal, —
„Hallják meg a kicsik, nagyok,
Hogy nálad okosabb vagyok!
Bizonyítom most már könnyen,
Íme a takarékkönyvem!”

És azzal a tarisznyából,
Annak legbelső zugából,
Egy kis könyvet előrántott,
S harsány hangon így kiáltott:

„Hallják meg hát kicsik, nagyok,
Hogy nálad okosabb vagyok.
Elkiáltom fünek-fának,
És az egész nagy világnak,
Mert ki mint vet, úgy is arat,
S a tékozló hoppon marad.
Bezzeg nem jár így az okos!
Mert az okos: takarékos!”

„Ez oszt' ember! Ez kell nekünk!
Ha ez velünk, ki ellenünk?”
— Kiált a nép, — „Ez az okos!
Több mint okos; takarékos!”

... A király egy-két szót mormol,
Azzal lefordul a trónról.
Úgy feküdt ott, mint egy kuka,
Megütötte biz' a guta.

... Nosza volt nagy dinom-dánom,
Lakodalom hét határon.
Annyi bor folyt, hogy csak csuda,
Úgy jóllaktam, mint egy duda.

Ejnye! Majdnem elfelejtem,
A sok bortól, mit vedeltem,
Elmondani, — miljom alma! —
Kinek volt a lakodalma.

Pista király egy virággal,
Egy gyönyörű rózsaszállal,
A legkisebb királylánnyal
Esküdött ezen a napon.
— Félrevágom a kalapom! —

„... A LEGKISEBB KIRÁLYLÁNNYAL ESKÜDÖTT EZEN A NAPON...”

Jókedvem van — bárki lássa, —
Leiszom még magam máma!

VIII. ÉNEK

Mint a röpke pillanatok,
Sztintúgy szállnak hosszú évek,
S békességről, boldogságról,
Szól a lantról bájos ének.

Túl hegyeken, tengereken,
Messze földön, hétországba
Gazdag nemzet hírében áll
Pista juhász királysága.

Ej, dehogy is juhász ő már!
Király bizony már hét éve!
Bálványozva szereti őt
Országának hálás népe.

Ügyes király gazdag népet
Teremthet koldusszegényből,
S ilyen ügyes király vált az
Egykori juhászlegényből.

Hatalmas pénzüzetet
Létesített, nem is egyet!
Se nem kettőt, se nem hármat,
Hanem bizony huszonegyet!

Kiadta a rendeletet,
Hogy az ifjúság egy része
Csak kereskedelmi pályát
Választhat ki működésre.

No, meg is volt a hatása!
Éledt a kereskedelem,
Az ország meggazdagodott,
S örült a nép völgyön, hegyen.

Takarékos király alatt,
Takarékos ám a nép is,
S az örömtől, boldogságtól
Kékebb lett tán még az ég is.

No, hogy eltelt hét esztendő,
Gondolt egyet Pista, s szépen
Pályázatot hirdetett ki,
Amely szólott ilyenképpen:

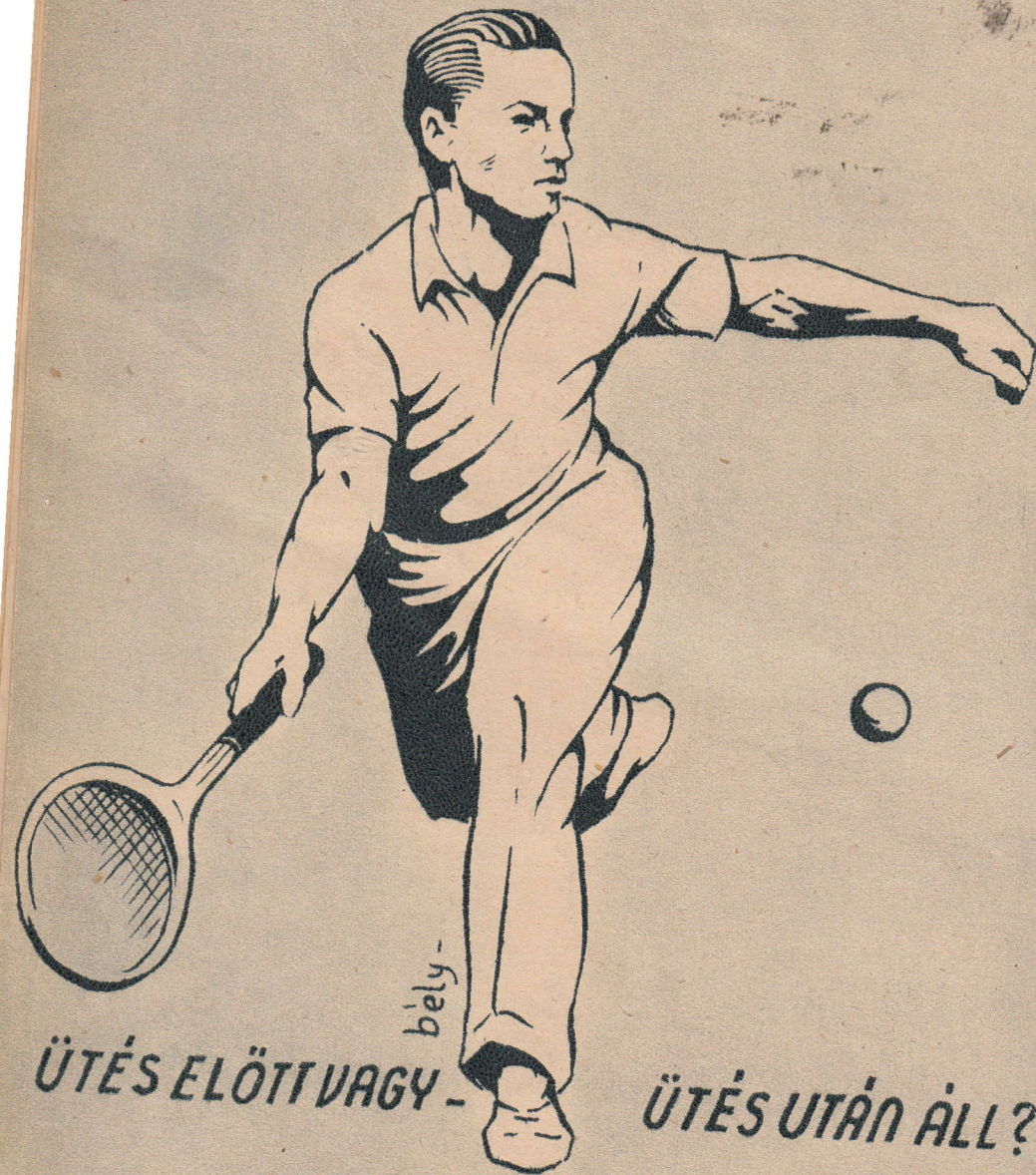
„Takarékoságról írjon,
— Már aki tud — történetet,
S a legjobbak közt kiosztok
Jutalmakat, éppen hetet.

Száz darab, szép, csengő anany,
A legügyesebbik díja!
No csak lásson hozzá ki-ki,
S történetét jól megírja.”

No hát pályáztak is sokan.
Rendeteg volt ott az ember,
És a pályázóknak száma
Nagyobb volt már, mint a tenger.

Ekkor jött egy vándorlantos,
Hogyan, hogy nem, kitervelte,
És a tervet tett követte,
Rímekben megénekelte
Pista király történetét,
De hogy a díjat ő nyerte,
Avagy más, azt nem tudhatom.
'Sz ép ebbe fő a kobakom!
— De pislog már gyertyám lángja,
Elég lesz az ének mára! —
Uége.

Elérte a labdát?

ÜTÉS ELŐTT VAGY -

bély -

ÜTÉS UTÁN ÁLL?

TENNISZÜTŐ KERETEK

- Star keret, hűrozás nélkül, vállmerevítéssel P 7.—
- Hurozva, teljesen készen P 9.—
- Favorit keret, finom kidolgozása, 2 réti fából, vállmerevítéssel, erősítő diszhúrokkal P 9.80
- Universal keret, 3 réti fából, félkerék, celluloid-dal bevont vállmerevítéssel, celluloid díszítésekkel P 11.—
- Standard keret, 2 réti fából, erős bükkfa vállmerevítéssel P 12.60
- Wimbledon keret, többréti fából, igen erős vállmerevítéssel, színes celluloid díszítésekkel, diszhúr erősítéssel P 14.—
- Bavaria keret, 3 réti fából, színes celluloid díszítésekkel P 15.—
- Victoria keret, igen erős kétréti kőris- és bükkfából építve, vállmerevítéssel, színes celluloiddal bevont nyéllel és vállakkal. Tetszetős, újszerű, modern P 15.50
- Match keret, 3 réti fából, töléses, színes vállmerevítéssel P 18.—
- Prunor keret, 5 részes versenykeret, kék-fehér celluloid díszítésekkel P 19.60
- Perleet keret, a legerősebb eljárással, 5 réti fából építve, erős bükkfa vállmerevítéssel, valódi bőrrel bevont nyéllel, celluloid és diszhúr erősítésekkel P 21.—
- Moseot, a legszebb versenyütő, fekete-fehér díszítésekkel, bőrnnyéllel P 23.80
- Kingswell, 6 réti versenyütő, bőrnnyéllel P 27.30
- Vinct, 7 réti versenyütő, bőrnnyéllel P 32.20

TENNISZHÚROK

- Béltáncat, teljes készlet P 2.80
- Béllúr, készlet ... P 4.—, 5.—, 7.—, 9.80
- Diszhúr, 1 karika P —.60
- Tenniszhúrjaink hűrozási munkadíj nélkül értendők. Minden ütő hűrozásánál külön munkadíjat számítnak fel.

TENNISZÜTŐ TARTOZÉKOK

- Tenniszütőprés, fából, trapézalakú P 1.60
- Tenniszlakk, kb. 30 gr-os üvegben, ecsettel P —.70
- Tenniszola, kb. 30 gr-os üvegben, ecsettel P —.70

TENNISZRUHÁZAT

- Szemvédő, selyemszínórral szegett, celluloid ernyővel, gumival és tüllből készült haffeszorítóval P 1.20
- Tenniszng, nyers vagy fehér színben, rövid ujjal, finom kötött pamulfonából, minden nagyság P 4.60
- Modern tenniszng, habselyemből, rövid ujjal, különböző színekben P 5.—, 6.—
- Hosszú nadrág, erős, tartós fehér vászonzól, minden nagyság P 13.50
- Tennisz rövid nadrág (Short), férfi vagy női, vászonzól, bármely nagyság P 7.80
- Nadrágrendelésnél a testmagasság megírandó.
- Tenniszharisnya (zokni) P —.90, 1.50, 1.80, 3.60

MINDEN SPORT

Cserkészbolt

POSTATAKARÉKSZÁMLASZÁM: 34383

Központ és postaosztály:

BUDAPEST, V, NAGYSÁNDOR U. 6. (Cserkészház)

FŐÜZLETEK: BUDAPEST, VIII, RÁKÓCZI UT 67. (Keletinél)
DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 26. SZ.

FIGYELEM!

Egyenruházati cikkeinket utalvánnyal olcsóbban vásárolja minden igazolt cserkész.

*

Cserkészbolti tagok még további kedvezményekben részesülnek. Tag lehet mindenki. Belépési úrlapot kívánatra küldünk.

*

Rendeljünk a 34383.sz. csekklap hátán. Ez a legolcsóbb és leggyorsabb rendelési mód.